

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

OLIMPINĖ PANORAMA

2020 M. VASARIS NR. 2 (126)

ŽIEMOS FESTIVALIS

DRUSKININKUOSE VYKO SEPTINTASIS
„LTEAM“ ŽIEMOS FESTIVALIS. JO DALYVIAMS
ĮTEIKTA NET 15 TŪKST. PRIZŲ

LAIMĖK IKI

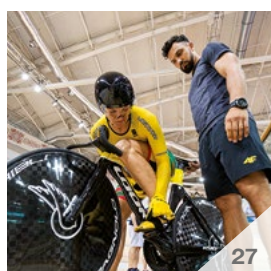
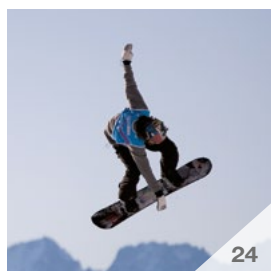
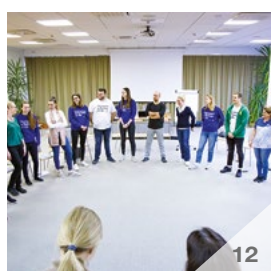
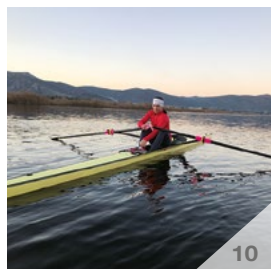
MILIJONŲ
EURŲ

**EURO
JACKPOT**

Pirk bilietus ir internetu: www.perlas.lt

5

SKAITYTOJAMS

LTOK PREZIDENTĖS MINTYS

6

GENERALINĖ ASAMBLĖJA

DIDŽIAUSIAS DĖMESYS – TOKIJO ŽAIDYNĖMS

10

TRENERIS

IR ŽIEMĄ IRKLAI NYRA VANDENIN

12

OLIMPINIS ŠVIETIMAS

PASAULINIO MASTO LTOK INICIATYVA

13

POMĖGIS

VAIKUS SKATINA SPORTUOTI

14

DEBIUTAS

VANDENSVDŽIUI TRŪKSTA VANDENS

16

FESTIVALIS

DALYVIAMS – NET 15 000 PRIZŲ

20

ŽINIASKLAIDA

LYGYBĖ: GERIAU NATŪRALI NEI DIRBTINĖ

22

PROJEKTAS

REKOMENDACIJOS ŽINIASKLAIDOS ATSTOVAMS DĖL SPORTO TEMŲ IR SPORTININKŲ VAIZDAVIMO

24

JAUNIMO ŽAIDYNĖS

TIKSĖJO LYG ŠVEICARIŠKAS LAIKRODIS

26

TALENTAS

PASKUI OLIMPINĮ NORMATYVĄ

27

KINEZITERAPEUTAS

DARBAS IR HOBIS

28

OLIMPIEČIAI

LIETUVOS OLIMPIEČIŲ ŽEMĖLAPIS

30

PAMĄSTYMAI

SIRGIMO KARŠTLIGEI ĮPUSĖJUS

31

ISTORIJA

LEMTINGI SPRENDIMAI

32

KRONIKA

LTOK ĮVYKIŲ DIENORAŠTIS

LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ŽURNALAS

Leidžiamas nuo 2003 m.
Nr. 2 (126), 2020 m.

VIRŠELYJE

„LTeam“ žiemos festivalio ugnį neša E.Krungolcas, V.Andrulytė ir A.Palšytė

Luko Bartkaus nuotr.

REDAKTORIUS

Bronius Čekanauskas

AUTORIAI

Marytė Marcinkevičiūtė
Lina Motužytė
Inga Jarmalaitė
Lina Daugėlaitė
Julius Bliūdžius
Dainius Genys
Gedas Saročka

FOTOGRAFAI

Saulius Čirba
Alfredas Pliadis
Elvis Žaldaris

KALBOS REDAKTORĖ

Inga Necelienė

MAKETUOTOJAS

Artūras Gimžauskas

KONTAKTAI

Olimpiečių g. 15, LT-09200 Vilnius
panorama@ltok.lt

INTERNETO SVETAINĖ

www.ltok.lt

SPAUSDINA

„Lietuvos ryto“ spaustuvė

TIRAŽAS

4000 egz.
ISSN 1648-6331
Online ISSN 2351-5899

Jei norite dalytis žurnalo medžiaga su savo skaitytojais, privalu pranešti, kad informacijos šaltinis – „Olimpinė panorama“

OLIMPINI ŠVIETIMO FORUMAS

Fizinis raštingumas. Naujas pasaulinis standartas.

Šių metų forume kalbėsime apie fizinio raštingumo sąvoką, pažvelgsime į praktinius pavyzdžius, kaip fizinis raštingumas gali skatinti ir motyvuoti būti fiziškai aktyvius visą gyvenimą bei auginti naują sportuojančių žmonių kartą.

Renginys nemokamas, tačiau vietų skaičius ribotas!

Kur ir kada?
„Žalgirio“ arena, Kaunas
2020 04 09

Registracija
vyksta iki 2020 04 03
<https://bit.ly/3bUI2tW>

SKAITYTOJAMS

VISI AMBICINGI IR KOVINGI

VASARIO MĖNESĮ LIETUVOS TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO ATSTOVAI SUSITIKO SU VISOMIS OLIMPINIO SPORTO FEDERACIJOMIS, KURIOS TURI GALIMYBIŲ Į TOKIJO OLIMPINES ŽAIDYNES DELEGUOTI BENT PO VIENĄ SPORTININKĄ. APIE LIETUVOS ATLETŲ KELIĄ Į DIDŽIAUSIĄ PASAULIO SPORTO RENGINĮ „OLIMPINĖ PANORAMA“ PASIKALBĖJO SU LTOK PREZIDENTE, OLIMPINE ČEMPIONE DAINA GUDZINEVIČIŪTE.

Dabar turime 21 Lietuvos sportininką, iškovojusį kelialapį į Tokijo olimpinės žaidynes. Kodėl tik tiek? Kas nutiko?

Pagrindinė, didžioji priežastis – prieš porą metų valstybės institucijų, atsakingų už sportininkų rengimą olimpinėms žaidynėms, įvykdyta sporto reforma. Jos metu buvo sunaikinta centralizuota sportininkų rengimo sistema, kuri pastaruosius 15 metų veikė optimaliai gerai. Kitos priežastys pasaulinės: kyla olimpinė normatyvų reikalavimai, daugėja rungčių, o sportininkų skaičius ne-kinta. Natūralu, kad prasibrauti darosi vis sunkiau.

Kokia, jūsų nuomone, galėtų būti didžiausia Lietuvos rinktinė Tokijuje?

Šiuo metu kandidatų sąrašė – 144 pavardės. Teoriškai prie 21 kelialapį turinčio sportininko galėtų prisijungti dar 50–60 atletų. Bet tai fantastinio filmo vertas scenarijus. Realiausia, kad Lietuvos olimpinę rinktinę Tokijuje sudarys 35–55 atletai.

Kodėl?

Kaip pavyzdį nurodysiu baidarių ir kanojų irkluotojus: iš 11 kandidatų, esančių sąrašė, daugiau nei trys į olimpinės žaidynes ne-išvažiuos. Riboją kvotos, per daug neišnaudotų ir per mažai liku-sių galimybių, o į sąrašą įtraukti ir atsarginiai sportininkai. Panaši padėtis su dar keliomis sporto šakomis.

Olimpinę komandą gerokai padidintų krepšinio rinktinės, bet tarp kandidatų yra ir Lietuvai žaidynėse dar niekada ne-atstovavusių sporto šakų. Ko tikėtės iš jų atstovų?

Krepšinininkai – tiek 5x5 krepšinio komanda, tiek 3x3 – gali sudaryti trečdalį rinktinės. Laukiame jų Tokijuje. Tikimės kiekvieno įmanomo kelialapio. Sportininkas yra išmokytas išnaudoti men-kiausią galimybę laimėti. Čia ir yra sporto žavesys. Tad kaip palai-

kome krepšinininkus, lengvaatlečius, boksininkus ar dviratininkus, lygiai taip pat palaikome ir niekad olimpinėse žaidynėse Lietuvai neatstovavusių sporto šakų atletus – tekvondo kovotoją Klaudiją Tvaronavičiūtę ar raitelį Andrių Petrovą.

Kas nuveikta sportininkų, iškovojusių teisę varžytis olimpi-nėse žaidynėse, labui?

Tiems, kurie iškovoja vardinius kelialapius, perkami lėktuvų bi-lietai, rūpinamasi jų, trenerių, aptarnaujančio personalo, sporto ir medicinos inventoriaus kelionėmis, adaptacijos stovyklomis ir panašiais dalykais. O iš tų federacijų, kurių sportininkai iškovoja vietas šaliai, laukiame konkretumo, nacionalinės atrankos kriteri-jų aiškumo. Su šiais reikalavimais kol kas ne visi susitvarko.

Per pastarąsias savaites LTOK ekspertų komisija susitiko su visomis olimpinio sporto federacijomis, kurių atstovai pre-tenduoja patekti į olimpinės žaidynes. Kokios nuotaikos?

Visi ambicingi, kovingi. Visi turi planų, vizijų, tikslų, strategijų. Tai nuteikia optimistiškai. Dabar ambicijos, charakteris, gebėjimas sukąsti dantis, pakentėti ir vykdyti tai, kas suplanuota, yra mažos valstybės garantas į didesnę komandą Tokijuje.

Pakalbėkime apie kitus darbus. Kada bus pristatyta „LTeam“ komandos apranga? Gal, kaip Sidnėjaus olimpinėse žaidy-nėse, Lietuvos olimpiečius lydės ir palaikanti daina?

Su aprangos gamintoju „4F“ sutarėme, kad paradinę olimpiečių aprangą pristatysime likus šimtui dienų iki olimpinė žaidynių. Lietuvą su nauja apranga supažindinsime specialiame renginyje. Tai bus balandžio viduryje. Daina? Laiko dar yra, gal bus sukurta ir daina (šypsosi).

Kalbino Gedas Saročka

DIDŽIAUSIAS DĖMESYS – TOKIJO ŽAIDYNĖMS

VASARIO 7-ĄJĄ VILNIUJE VYKO LIETUVOS
TAUTINIO OLIMPINIO KOMITETO EILINĖ
GENERALINĖS ASAMBLĖJOS SESIJA.
JOJE DALYVAVO 54 LTOK NARIAI
BEI 11 LTOK GARBĖS NARIŲ.

66

NARIAI

Tiek narių sudaro LTOK generalinę asamblėją. 55 iš jų yra juridiniai nariai, 11 – fiziniai. Generalinėje asamblėjoje – 40 olimpinio sporto šakų federacijų (asociacijų, sąjungų), 3 LTOK pripažintos neolimpinio sporto šakų federacijos (orientavimosi sporto, sportinių šokių, šachmatų), 12 olimpizmą propaguojančių organizacijų. Fiziniai nariai – aštuoni 1988 m. LTOK atkūrimo darbo grupės nariai ir trys olimpiečių įgaliojimų atstovai. Be to, dar yra 21 LTOK garbės narys.

LITUVOS OLIMPINIO KOMITETO GENERALINĖS ASAMBLĖJOS GENERALINĖ SESIJA

2020 02 07
Vilnius

offidea GLIMSTEDT

INFORMACINIAI PARTNERIAI

LTOK vykdomasis komitetas

Tarp sesijos dalyvių buvo ir Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkas Kęstutis Smirnovas, Seimo nariai Algirdas Sysas ir Dainius Kepenis, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto grupės vadovas dr. Rolandas Zuoza, kiti garbūs svečiai.

Sesija prasidėjo Olimpiniu himnu ir svečių sveikinimais.

„Šie metai – svarbiausi olimpiame cikle tiek šaliai, tiek mūsų sportininkams. Linkiu ir tikiuosi, kad Tokijuje į viršų kils mūsų trispalvė ir garsiai skambės Lietuvos himnas“, – sakė K.Smirnovas. Sėkmingo darbo linkėjo ir R.Zuoza.

Tylos minute buvo pagerbti pernai anapilin iškeliavę buvęs LTOK vykdomojo komiteto narys, olimpinis medalininkas Vytautas Briedis bei LTOK narys Zigmantas Raudonius.

Buvo patvirtintos Mandatų ir balsų skaičiavimo komisijos, sekre-

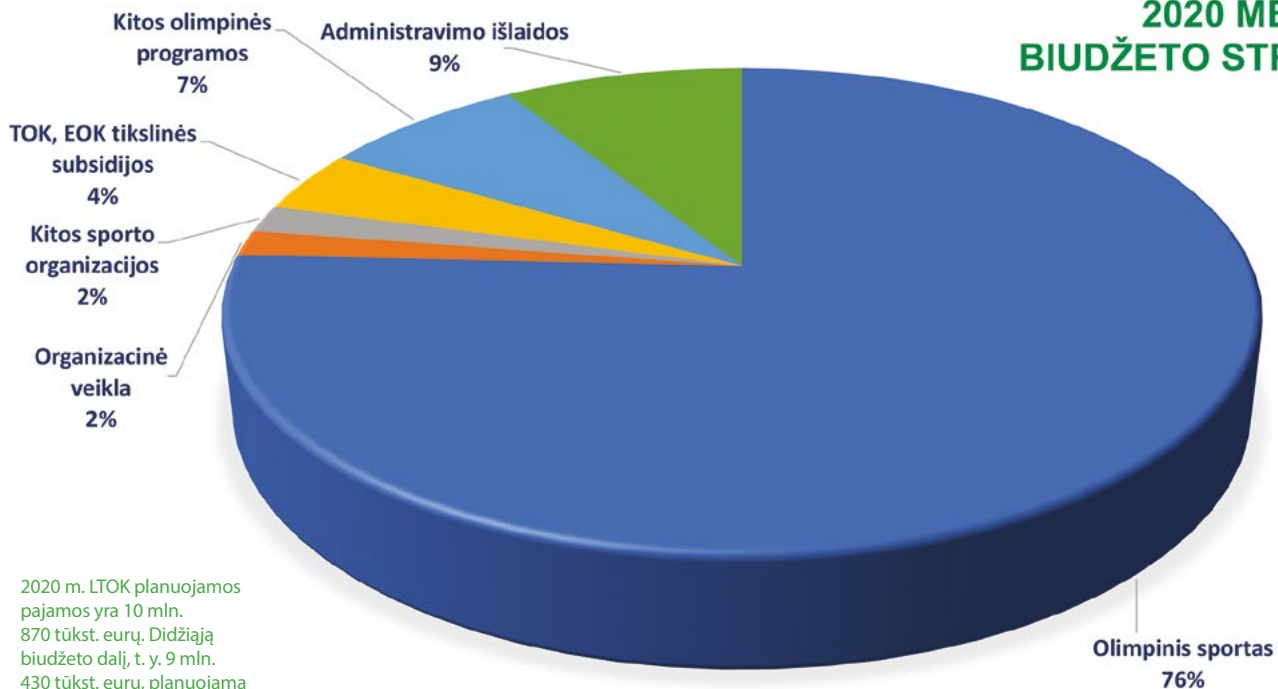
toriatas, sesijos darbotvarkė ir reglamentas. Mandatų komisijos pirmininkas Valentinas Paketūras informavo apie LTOK pasikeitimus. Vienbalsiai buvo patvirtintas naujas LTOK narys – Lietuvos riedlenčių federacija (LRF). Tai buvo padaryta po to, kai LRF tapo Tarptautinės riedlenčių sporto federacijos nare.

Pristatydama 2019 m. LTOK veiklą D.Gudzinevičiūtė akcentavo stabilų visuomenės pasitikėjimą ir tarptautinį pripažinimą. Lapkričio mėnesio tyrimo duomenimis, LTOK veiklą teigiamai vertina 58 proc. Lietuvos gyventojų. Lietuvos tautiniu olimpinio komiteto tikima ir tarptautinėje erdvėje. 2019 m. TOK narė D.Gudzinevičiūtė buvo įtraukta į 2026 m. Milano ir Kortinos d'Ampeco žiemos olimpijų žaidynių koordinavimo komisiją, tęsė darbus TOK sportininkų palaikymo bei EOK lyčių lygybės sporte komisijose.

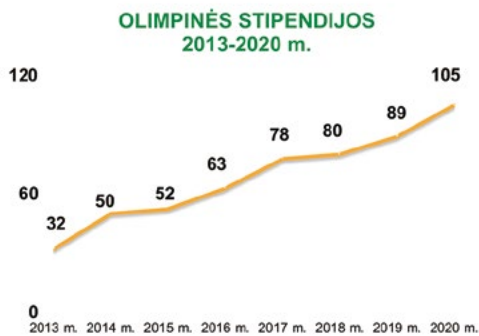
Metinėje ataskaitoje D.Gudzinevičiūtė išskyrė Lietuvos sportininkų pasirodymus Europos žaidynėse Minske, kur aukso medaliais

2020 METŲ LTOK BIUDŽETO STRUKTŪRA

2020 m. LTOK planuojamos pajamos yra 10 mln. 870 tūkst. eurų. Didžiąją biudžeto dalį, t. y. 9 mln. 430 tūkst. eurų, planuojama skirti olimpinio sporto finansavimui. Tai 17 proc. daugiau nei 2019 m.

Sportininkams mokamų olimpinių stipendijų skaičius 2020 m. padidėjo iki 105. Daugiausia jų skirta lengvaatlečiams ir irkluotojams.

iškovojo treko dviratininkė Simona Krupeckaitė ir gimnastas Robertas Tvorogalas, sidabro – S.Krupeckaitės ir Miglės Marozaitės duetas, Europos jaunimo žiemos olimpiniam festivalyje Sarajeve, iš kurio sidabro medalį parsivežė snieglenčininkas Motiejus Morauskas, bei Europos jaunimo olimpiniam festivalyje Baku, kur tenisininkas Vilius Gaubas iškovojo sidabrą. Prezidentė teigiamai vertino LTOK tarptautinių ryšių direkcijos projektus, LTOK olimpinio švietimo veiklą, Lietuvos olimpinio fondo organizuojamus masinius arba tik specialistams skirtus renginius. Pasidžiaugė naujais partneriais – Vakarų laivų gamykla, „Ergo“, „Eglės“ satorija ir „Radiocentro“ stočių grupe.

Prezidentė pristatė 2020 m. biudžeto apmatas. Pagrindinis akcentas – olimpiniais metais 1,4 mln. eurų didėjantis finansavimas olimpinio sporto programoms bei nuo 89 iki 105 išaugęs sportininkams mokamų olimpinių stipendijų skaičius. Daugiausiai lėšų individualių sporto šakų atstovams pagal LTOK patvirtintus kriterijus bus skirta lengvajai atletikai, irklavimui ir dviračių sportui.

LTOK revizijos komisijos pirmininkas Algimantas Blažys supažindino su komisijos atliktu darbu bei rezultatais. Komisija patikrino pagrindinius LTOK finansinius rodiklius ir jokių pažeidimų nenustatė. Revizijos komisijos pirmininkui pritarė auditą Olimpijame komitete atliekančios bendrovės „PricewaterhouseCoopers“ atstovas Artūras Štura, kuris pabrėžė, jog finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą, LTOK atsižvelgia į auditorių rekomendacijas ir jas įgyvendina.

LTOK išdininkas Rimgaudas Balaiša pristatė LTOK 2019 m. biu-

džeto vykdymo apyskaitą ir LTOK 2020 m. biudžeto projektą. Išdininkas informavo, kad 2019 m. LTOK planavo gauti 10 mln. 160 tūkst. eurų pajamų, o gavo 6 proc. daugiau – 10 mln. 774,3 tūkst. eurų.

2019 m. LTOK išlaidos siekė 10 mln. 613,8 tūkst. eurų. 2019 m. pradžioje lėšų likutis sudarė 943,2 tūkst. eurų, o rezervas Tokijo olimpinėms žaidynėms – 500 tūkst. eurų. 2020 m. LTOK planuojamos pajamos yra 10 mln. 870 tūkst. eurų. Didžiąją biudžeto dalį, t. y. 9 mln. 430 tūkst. eurų, planuojama skirti olimpinio sporto finansavimui. Tai 17 proc. daugiau nei 2019 m. Sukaupias lėšų likutis – 633,70 tūkst. eurų. Rezervas Tokijo olimpinėms žaidynėms – 970 tūkst. eurų.

Diskusijose pasisakė ir apie jau turimus bei planuojamus iškovoti kelialapius į Tokijo žaidynes kalbėjo Lietuvos buriuotojų sąjungos generalinis sekretorius Arvydas Usnys, Lietuvos imtynių federacijos prezidentas Giedrius Dambrauskas, Lietuvos irklavimo federacijos prezidentas Dainius Pavilionis, Lietuvos krepšinio federacijos generalinis sekretorius Mindaugas Špokas. Diskusijoje kalbėjo ir LTOK atkūrimo darbo grupės narys Vytautas Kukarskas.

Asamblėjos nariai patvirtino LTOK prezidentės ataskaitą, LTOK revizijos komisijos ataskaitą, LTOK vykdomojo komiteto 2019 m. finansinės veiklos ataskaitą, LTOK 2019 m. biudžeto įvykdymo apyskaitą, LTOK 2020 m. veiklos planą bei biudžetą. Buvo pritarta į Tokijo olimpinės žaidynes vykšančios sporto specialistų grupės formavimo principams.

Generalinės asamblėjos dalyviai

Seimo nariai K. Smirnovas ir D. Kepenis

ASAMBLĖJA

Generalinė asamblėja yra aukščiausiasis LTOK valdymo organas. Jį sudaro ir sprendimus priima tik LTOK nariai. Eilinė Generalinės asamblėjos sesija šaukiama LTOK vykdomojo komiteto nutarimu ne rečiau kaip kartą per metus. Šioje sesijoje išklausiama ir tvirtinama LTOK vykdomojo komiteto veiklos, LTOK revizijos komisijos ir išdininko ataskaitos, metinė finansinė atskaitomybė ir biudžeto įvykdymo apyskaita, taip pat tvirtinama LTOK veiklos programa, metinis veiklos planas ir biudžetas, sprendžiami kiti aktualūs klausimai. Generalinės asamblėjos kompetencijai taip pat priklauso LTOK tikslų ir pagrindinių uždavinių nustatymas bei LTOK įstatų priėmimas, papildymas bei keitimas.

Generalinės asamblėjos rinkimų sesijoje renkamas LTOK prezidentas, Vykdomojo komiteto ir Revizijos komisijos nariai. Rinkimų sesijos vyksta kas ketverius metus.

Generalinės asamblėjos neeilinė sesija gali būti sušaukta, jeigu to reikalauja ne mažiau kaip trečdalis LTOK narių, Vykdomasis komitetas arba Revizijos komisija.

LTOK revizijos komisijos pirmininkas A. Blažys

Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijos vadovai V. Kalininas ir G. Makuševas

”

YRA DIDELĖ GALIMYBĖ IŠKOVOTI DAR BENT VIENĄ KELIALAPJĮ PER PAPILDOMĄ OLIMPINĘ ATRANKĄ LIUCERNOJE. REALIŲ ŠANSŲ TĄ PADARYTI TURI VYRŲ PORINĖ KETURVIETĖ.

MYKOLAS MASILIONIS

I. Adomavičiūtės ir M. Valčiukaitės treniruotė

IR ŽIEMĄ IRKLAI NYRA VANDENIN

LIETUVOS IRKLAVIMO RINKTINĖS VYR. TRENERIS MYKOLAS MASILIONIS – APIE IRKLUOTOJŲ NUOTAIKAS, ŽIEMOS TRENIRUOČIŲ STOVYKLAS, VYRŲ KETURVIETĖS GALIMYBES.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

Lietuvos irkluotojams praėję metai buvo permainingi. Iš pasaulio ir Europos čempionatų jie neparsivežė medalių, bet pasaulio čempionate Austrijoje iškovojo tris kelialapius į Tokijo olimpinės žaidynes. Jais džiaugėsi vienvietininkas Mindaugas Griškonis, užėmęs aukščiausią iš Lietuvos irkluotojų ketvirtą vietą, bei moterų ir vyrų porinių dviviečių įgulos.

Didžiausias netikėtumas – 2017 m. pasaulio ir Europos čempionės vyrų porinės keturvietės prastas pasirodymas. Šiomet šios įgulos pagrindinis tikslas – atsitiesti, užmiršti visas nesėkmes ir pelnyti olimpinį kelialapį per papildomą paskutinę atranką Liucernoje gegužės 17–19 d.

Kandidatai į porinę keturvietę Martynas Džiaugys, Aurimas Adomavičius, Rolandas Maščinskas, Dovydas Nemeravičius, Dominikas Jančionis ir Žygimantas Gališanskis bei pavienės dvivietės įgula – 2019 m. Europos jaunimo iki 23 m. čempionato bronziniai prizinininkai Povilas Stankūnas ir Mantas Juškevičius vasario mėnesį treniravosi Italijoje. Su šiais irkluotojais dirba treneriai Kęstutis Keblys, Karolis Sunklodas ir Zigmantas Gudauskas.

Kita irkluotojų grupė (M. Griškonis, Saulius Ritteris, Ieva Adomavičiūtė, Milda Valčiukaitė, gruodžio 6-ąją antrosios dukrytės susilaukusi Lina Masilionė, Viktorija Senkutė ir Giedrius Bieliauskas), vadovaujama šalies irklavimo rinktinės vyriausiojo trenerio Mykolo Masilionio ir Roberto Tamulevičiaus bei šiek tiek vėliau prie jų prisijungusio Tomo Valčiuko, treniravosi kitoje Italijos vietovėje.

„Šiometinis sezonas trumpesnis nei įprastai – liepos 24 d. Tokijuje mūsų irkluotojai pradės kovas. Jau pirmąją varžybų dieną į startą stos visi mūsų lyderiai, todėl natūralu, kad ir irkluoti pradėjome visu mėnesiu anksčiau – sausį ir vasarį irklai jau buvo

nuleisti vandenin. Visą laiką orai būna permainingi, tačiau šiomet jie buvo daug geresni nei praėjusiais metais, todėl daug irklavome, tobulinome techniką, bėgiojome krosus. Tai bendras atletinis sportininkų rengimas. Viską darėme kompleksiskai, treniravomės ir salėje, ir ant vandens“, – sakė Sabaudijoje (Italija) su irkluotojais dirbęs M. Masilionis.

Abiejų irklavimo grupių grafikas buvo panašus: treniruočių stovykla vyko tris savaites ir vasario 26 d. sportininkai kelioms dienoms grįžo namo, o kovo 5 d. vėl išvyks į tas pačias treniruočių vietas. Balandžio 11–12 d. Sabaudijoje jų lauks svarbios Pasaulio taurės pirmojo etapo varžybos.

Kokia nuotaika Lietuvos irkluotojai pradeda olimpinį sezoną?

Irkluotojų nuotaika gera, visi dirba netausodami jėgų, kiekviena komanda stengiasi patobulėti. Įgulos turi savo trenerius ir stengėsi viską padaryti kuo geriausiai. Kol kas esame viskuo patenkinti, o prasidėsiančios tarptautinės varžybos parodys, ko esame verti.

Sezonui pradėjome rengtis dar spalį. Treniravomės Trakuose, lapkričio mėnesį – Graikijoje ir Lietuvoje, o gruodį visi irkluotojai buvo išvykę į Italiją. M. Griškonis su S. Ritteriu tris savaites treniravosi Ouklando irklavimo centre kartu su nacionaline JAV rinktine.

Sausio mėnesį irkluotojai vėl praleido treniruočių stovyklose, o M. Griškonis buvo ištikimas savo tradicijai ir sausį slidinėjo Bulgarijoje.

Ar visi sportininkai sveiki, išvengė traumų?

Nėra visi sveiki, bet kažkokių didelių problemų neturime. Tos trau-

M.Griškonis ir M.Masilionis

mos trumpalaikės, sportininkus dažniausiai vargina nugaros skausmai. Tiems irkluotojams stengiamės mažinti treniruočių krūvius.

Ar Lietuvos suaugusiųjų rinktinė sulaukė papildymo – jaunų talentingų irkluočių, kurie galėtų tapti rimtais konkurentais rinktinės senbuviams?

Tokių irkluočių nėra daug ir tai liūdina, šiuo metu suaugusiųjų rinktinė neturi stiprios ir geros pamainos, nėra daug konkurencingo jaunimo. Beje, ir tų pačių suaugusiųjų nedaug – apie dešimt tarptautinio lygio irkluočių.

Sklando kalbos, kad nesutaria Lietuvos irklavimo federacijos vadovai. Kaip į tai reaguojate jūs, Lietuvos rinktinės vyr. treneris? Ar tie nesutarimai netrukdo darbui?

Nežinau, kas su kuo nesutaria. Aš nematau konflikto. Esu treneris ir atlieku savo darbą, o federacijos vadovai tegul aiškinasi savo reikalus. Tiek su federacijos prezidentu, tiek su generaline sekretore aptariame pagrindinius darbus ir klausimus.

Rio de Žaneiro olimpinis vicečempionas S.Ritteris jus iškeitė į trenerį T.Valčiuką. Kokie dabar judviejų santykiai, kai irkluočiai susirenka į Lietuvos rinktinės treniruočių stovyklas?

Prieš kelerius metus dirbau su daugeliu irkluočių, džiaugiuosi, kad atsirado trenerių, kurie gali man pamažinti krūvį ir dar patobulinti sportininkus. Į treniruočių stovyklą nuo pirmosios dienos T.Valčiukas dėl darbo negalėjo atvykti, jis pasirodė jai baigiantis. Bet darbas su Sauliumi vyko, su juo pasišnekėdavome, pažiūrėdavome filmuotą medžiagą, ją persiūsdavome T.Valčiukui.

Už kokias įgulas jūs, kaip rinktinės vyr. treneris, dabar esate atsakingas?

Kol kas iki galo nėra nuspręsta, nes dar nesuformuotos įgulos. Jos ims ryškėti po Pasaulio taurės pirmųjų dviejų etapų. Tada bus galima pasakyti, kurie treneriai su jomis dirbs toliau ir kas už ką bus atsakingas.

Už ne itin sėkmingą praėjusių metų sezoną, savo eksperimentus liaupsių tikrai nesulaukė rinktinės konsultantas italas Giovanni Postiglione, kuris treniruoja ir kitų šalių irkluočius. Ar jis pripažino savo klaidas ir toliau konsultuoja mūsų irkluočius, būna su jais per rinktinės treniruočių stovyklas?

Darbas su G.Postiglione nenutrūko, vyksta toliau, o ar jis padarė atitinkamas išvadas, – reikėtų klausyti jo paties. Per treniruočių stovyklą jis buvo kartu su mumis, į olimpiadą veda mūsų geriausias įgulas. Šis specialistas mūsų irkluočius konsultuoja ne pirmus metus, mes dirbame pagal jo teikiamus treniruočių planus.

Rio de Žaneiro olimpinėse žaidynėse jėgas bandė penkios mūsų įgulos, dabar turite tris kelialapius. Ar tai jus tenkina?

Yra didelė galimybė iškovoti dar bent vieną kelialapį per papildomą olimpinę atranką Liucernoje. Realių šansų tą padaryti turi vyrų porinė keturvietė, žiūrėsime, gal pavyks suburti gerą pavienio irklo komandą, kuri irgi siektų olimpinio kelialapio. Tai būtų mūsų bandymas, tik neaišku, ar jis bus realus.

Viliamės, kad į Tokiją tikrai pateks tituluota vyrų porinė keturvietė. Kurie irkluočiai pretenduoja sėsti į šią valtį?

Kol kas neaišku, kas ją irklus. Italijoje per treniruočių stovyklą su ta irkluočių grupe dirbo treneriai K.Keblys, K.Sunklodas ir Z.Gudauskas. Manau, treneriams pavyks suburti pačią stipriausią komandą. Į šią įgulą pretenduoja tikrai ne keturi, bet šeši–aštuoni sportininkai.

Pastaruoju metu dažnai kartu treniruojasi S.Ritteris ir M.Griškonis. Gal jie abu, kaip ir prieš ketverius metus Rio de Žaneire, irklus porinę dvivietę Tokijuje?

Tikimybė yra. Tačiau porinę dvivietę gali irkluoti ir kiti sportininkai. Mūsų porinės dvivietės įgulos nuo 2013-ųjų visą laiką buvo pasaulio elite, per Londono olimpinės žaidynės kovojo finale. Saulius su Mindaugu porinę dvivietę irklus per pirmąjį Pasaulio taurės varžybų etapą, tada gali daug kas paaiškėti.

Ar irkluočiai iki olimpinėse žaidynėse galės susipažinti su Tokijo olimpinio irklavimo kanalu?

Japonijoje treniruočių stovykla nėra numatyta. Dabar diskutuojame, kuriuo metu reikėtų vykti į olimpiadą, kad pavyktų geriau adaptuotis. Kai bus suformuotos mūsų įgulos, su kiekviena jų individualiai tarsimės, kada geriausia vykti.

Gegužės pradžioje į Tokiją iškeliaus mūsų pagrindinės valty ir irklai, kurie yra atestuoti, todėl neturėtų nutikti kokių nors kvailysčių. Antrieji valčių komplektai, kuriuos turi geriausi Lietuvos irkluočiai, liks namie treniruotėms.

Šiuo metu valčių neperkame. Mūsų irkluočiai yra didelio meistriškumo, tad italų kompanija „Filipi“ kiekvieną sezoną, kai paprašome valčių, jų duoda nemokamai. Po sezono valtis grąžiname arba Lietuvos irklavimo federacija padėvėtas gali nusipirkti.

Lietuvos irkluočiai olimpinėse žaidynėse pelnė įvairių spalvų medalių, išskyrus aukso. Gal Tokijas bus laimingas?

Irkluočių turime tikrai pajėgių, jie tobulėja. Iš mūsų olimpiečių galima tikėtis svarių rezultatų. Nežinau, kuo nustebins kitos šalys, bet didelis mūsų irkluočių meistriškumas tikrai teikia gražių vilčių.

PASAULINIO MASTO LTOK INICIATYVA

28 DALYVIAI IŠ 10 ŠALIŲ, 100 PROCENTŲ TEIGIAMŲ ATSLIEPIMŲ APIE ĮGYTAS ŽINIAS IR PATIRTIS. TOKS SAVAITĘ DRUSKININKUOSE VYKUSIŲ TARPTAUTINIŲ MOKYMŲ „VERTYBIŲ UGDYMAS PER SPORTĄ, TAIKANT OVUP 2.0 METODIKĄ“ REZIUMĖ.

Kipros Štreimkio nuotr.

Emocingi užsiėmimai

Mokymai buvo vienas geriausių projektų, kuriuose dalyvavau. Jie vedė mane per gilų ir patirtimi pagrįstą neformalųjį ugdymą bei olimpines vertybes. Patyrę, kvalifikuoti ir atsidadę mokymų vadovai pasirūpino, kad pasiektume savo tikslus – tiek individualius, tiek grupėse“, – sakė mokymuose dalyvavusi Šiaurės Makedonijos olimpinio komiteto atstovė Monika Naumovska.

„Dalyvavau daugybėje teorinių pasikaitų apie olimpinį ugdymą, bet čia, Lietuvoje, pirmą kartą turėjau galimybę pritaikyti olimpines vertybes praktiškai. Mokymų pabaigoje parengti įdomią pamoką mokiniams buvo iššūkis mums visiems, kuris galiausiai suteikė daug džiaugsmo. Džiaugiuosi šia patirtimi“, – sakė Čekijos olimpinės akademijos viceprezidentas Zdenekas Skoda.

„Susipažinau su žmonėmis ir įgavau praktinės patirties, kurios prireiks tolesnei olimpinėse vertybių ugdymo programos sklaidai. Prisipažinsiu, ne kartą teko išeiti iš komforto zonos, daug ko išmokau darbo grupėse. Tai išmokė mane būti atviresnę kitų idėjoms, įrodė, kad norint pasiekti tikslą būtina bendrauti ir bendradarbiauti. Nekantrauju su šia programa supažindinti Slovakijos pedagogus“, – mintimis dalijosi Slovakijos olimpinio komiteto olimpizmo skyriaus vadovė Ivana Motolikova.

LTOK organizuojamame projekte dalyvavo Estijos sporto ir olimpinis muziejus, Šiaurės Makedonijos, Portugalijos, Slovėnijos, Slovakijos, Čekijos ir Lenkijos olimpiniai komitetai bei Vokietijos olimpinė akademija. Kiekviena iš šių devynių organizacijų delegavo po tris su jaunimu dirbančius specialistus.

Sportas ir fizinis aktyvumas – ypač galingos neformaliojo ugdymo priemonės. Per sportą galima įtraukti ir įkvėpti jaunus žmones, padėti jiems ugdytis patikėjimą savimi ar įgauti socialinių įgūdžių, paskatinti juos geriau pažinti savo kūną.

2016 m. Tarptautinis olimpinis komitetas atnaujino OVUP programą ir sukūrė OVUP 2.0 versiją, kuri susieja sportą su švietimu ir kultūrine išraiška, kad ugdymas būtų linksmas, dinamiškas ir formuotų visapusišką žmogų.

Būtent šią programą Druskininkuose vykusio seminaro dalyviai mokėsi pritaikyti kasdienėje veikloje, dalijosi savo patirtimi, diskutavo, sprendė užduotis, svarstė ir analizavo, kaip OVUP 2.0 padaryti dar efektyvesnę.

„Nacionaliniams olimpiniais komitetams olimpinis švietimas turėtų būti ir yra viena prioritetinių krypčių. Patirtis, žinios ir dalijimasis jomis, bendrai kuriamos ugdymo per sportą programos turi neįtikėtiną įtaką vaikams, jaunimui, visai visuomenei, jos brandai,

„ERASMUS+“

Druskininkuose vykę mokymai finansuoti pagal Europos Sąjungos programą „Erasmus+“, skirtą švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto sritims Europoje remti.

Išsamiai susipažinti su OVUP programa galima LTOK svetainėje: <https://www.ltok.lt/ovup/>

įpročiams, gyvenimo kokybei.

Džiaugiuosi, kad mes esame tas olimpinis komitetas, kuris pasauliniu mastu imasi iniciatyvos olimpinio švietimo srityje, rodo pavyzdį ir dalijasi gerąja praktika. Stebint mokymus susidarė įspūdis, kad tikslas buvo pasiektas – vieni mokymų dalyviai OVUP atrado, kiti suprato, kaip geriau adaptuoti šią programą savo šalyje, tretis pasisėmė reikiamos patirties. Planuojame tęsti veiklą ir bendradarbiavimą tarptautiniu mastu“, – sakė LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė.

Pasak D.Gudžinevičiūtės, LTOK planuoja teikti dar vieną paraišką „Erasmus+ Sport“ programai. Gavus finansavimą būtų siekiama tęsti strategines partnerystes, kurti ir plėtoti nacionalinius planus pasitelkiant OVUP.

VAIKUS SKATINA SPORTUOTI

VERSLININKĘ ERIKĄ IR DAINININKĄ MERŪNĄ VITULSKIUS SU VAIKAIS BEVEIK KASDIEN GALIMA IŠVYSTI VAIKŠTINĖJANČIUS VILNIAUS VINGIO PARKE. PORA PROPAGUOJA AKTYVŲ LAISVALAIKĮ, O PAMETINUKUS SŪNUS SKATINA IŠBANDYTI ĮVAIRIAS SPORTO ŠAKAS.

LINA MOTUŽYTĖ

Penkiametis Ajus ir ketverių Herkus – nenustygstantys vietoje, drąsūs ir komunikabilūs. Vaikai nebijo užkalbinti, sako savo nuomonę ir jau dalyvavo ne vienoje televizijos laidoje. „Iš tikrųjų mums ir patiems buvo staigmena, kad jie tokie aktyvūs“, – juokiasi dainininkas.

Berniukai sportiški. Vos pasitaikius progai skuba parodyti išmokus breiko judesius ar mėgstamus sportinius pratimus.

VAIKYSTĖ – LAIKAS IŠBANDYTI

Pasivaikščiojimai parke jau tapo neatšiejama Vitulskių šeimos kasdienybės dalimi. Mažieji dievina paspirtukus, o kitais metais, vaikams šiek tiek užgėlėjus, šeima planuoja įsigyti dviračius.

Ajus lanko futbolo ir gimnastikos treniruotes, Herkus – krepšinį ir breiką. Dar būdami visai maži kartu su tėvais dalyvavo UNICEF vaikų bėgime ir stengiasi nepraleisti Vilniaus maratono vaikų bėgimo.

„Jie tiesiog gerai leidžia laiką ir mėgaujasi aktyvia veikla: ar tai būtų lėkimas paspirtuku, ar voliojimas rudeniniuose lapuose. Mums svarbiausia, kad vaikams patiktų ir jie patys patirtų džiaugsmą sportuodami.“

Bandėme juos abu leisti į gimnastikos būrelį. Ajui patiko, o Herkus pamatė, pabuvo ir viskas – jau nori kažką kita išbandyti. Ir gerai, juk vaikystė ir yra laikas išbandyti įvairius dalykus“, – sako E.Vitulskienė.

PAVYZDYS – PASAULIO ČEMPIONAS

Vitulskiai artimai bendrauja su kovotojo Sergejaus Maslobojevo šeima, auginančia panašaus amžiaus berniuką. Pasaulio čempionas sūnų Ramirą nuo mažens vedasi į salę ir po truputį supažindina su sportu.

„Matome tą aplinką, matome, kaip stengiamasi, kad vaikas pamiltų sportą. Esame labiau meno žmonės,

Vitulskių šeima

Kipro Štreinikio nuotr.

”

SPORTAS VISADA SUTEIKIA GEROS NUOTAIKOS, O KALBANT APIE TĖVŲ IR VAIKŲ SANTYKIUS, TAI PUKUS BŪDAS LEISTI LAIKĄ KARTU.

ERIKA VITULSKIENĖ

mums tai puikus pavyzdys“, – sako M.Vitulskis.

Ajus su Herkumi fizine veikla aktyviai užsiima ir darželyje. Berniukų darželis dalyvauja Lietuvos mažųjų žaidynėse – didžiausiame šalyje ikimokyklinio ugdymo vaikams skirtame projekte.

LTOK ir Respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos (RIUKKPA) organizuojamu projektu siekiama didinti vaikų fizinį aktyvumą ir nuo mažens ugdyti įprotį sportuoti.

Žaidynių pagrindas – skirtingų estafetinių varžybos. Specialios užduotys yra skirtos visapusiškam vaikų fizinio lavinimui. Mažieji bėgioja, šuoliuoja, laipioja, mėto, treniruoja pusiausvyrą ir žaidžia žaidimus.

KUO DAUGIAU JUDĖTI

„Sportas visada suteikia geros nuotaikos, o kalbant apie tėvų ir vaikų santykius, tai puikus būdas leisti laiką kartu. Tokios bendros veiklos šeimą suartina. Ugdo vaikų charakterį“, – neabejoja E.Vitulskienė.

„Nors vaikai ir konkuruoja, jie tai daro draugiškai. Nesipyksta, jei vienam pavyksta geriau“, – priduria Merūnas.

Patys tėvai berniukams taip pat stengiasi rodyti pavyzdį. Pavyzdžiui, Erika ne tik vaikšto į sporto klubą, bet ir mėgsta pramoginius šokius, lanko muai tai treniruotes. Merūnas pripažįsta, kad sportui norėtų skirti daugiau dėmesio.

„Turbūt daugiausia sportuoju keliaudamas, kai tenka po 20 ar daugiau kilometrų nueiti iki teatro ar viešbučio, – juokiasi. – Mūsų šeimoje Erika yra sportiškesnė, man reikėtų pasitempti. Juk nebe tie laikai, kai žmonės fizinį krūvį gaudavo ūkininkaudami. Dabar fizine veikla reikia pasirūpinti patiems.“

Eljiaus Kniežausko/LVŠF nuotr.

T.Pašukas su komanda

VANDENSIVYDŽIUI TRŪKSTA VANDENS

ŠI SPORTO ŠAKA LIETUVOJE GYVUOJA JAU BEVEIK 90 METŲ, BET PIRMASIS MOTERŲ VANDENSIVYDŽIO ČEMPIONATAS BUVO SUĖNGTAS TIK 2019-ŪJŲ PABAIGOJE. KETVIRTAS BANDYMAS GAIVINTI MOTERŲ VANDENSIVYDĮ LĖMĖ ISTORINĮ ĮRAŠĄ.

INGA JARMALAITĖ

2 019 m. gruodžio 1-oji į Lietuvos vandensivydžio istoriją įėjo kaip diena, kai pirmąkart dėl šalies vandensivydžio čempionų vardo susirungė merginos. Lietuvos vyrų vandensivydžio čempionatai rengiami nuo 1949-ųjų, o štai moterų debiutui prireikė dar 70 metų. Bet sakyti, kad vandensivydininkių nebuvo, būtų neteisinga. Po vieną kitą merginą sportuodavo, bet atskiram merginų čempionatui suorganizuoti jų neužtekdavo.

Bandyimų gaivinti moterų vandensivydį irgi būta kelių: 1986 m. Vilniuje buvo suburta pirmoji vandensivydininkių komanda, bet trūkstant varžovių ir rungtynių po kiek laiko merginos išsivaiškėjo. Vėliau moterų komandą bandyta lipdyti Klaipėdoje, vėl Vilniuje, bet stipriau sujudinti moterų vandensivydžio reikalų nepavyko.

Kodėl taip sunku prisikviesti merginų? „Su vandensivydininkais reikia

daug dirbti, jau pačioje pradžioje reikia trijų treniruočių per savaitę, o sąlygų, tai yra vandens, nėra. Būtų daugiau baseinų – būtų kita kalba. Jeigu iš mergaičių norime kažką rimtesnio išugdyti, reikia surinkti vienu metų gimimo grupę ir rimtai treniruotis. Bet mes Vilniuje tam neturime nei vietos, nei galimybių. Tik su berniukais kartu galime jas treniruoti ir dar džiaugiamės, kad leidžia mišrią grupę suformuoti“, – sako Vilniuje vandensivydininkus treniruojantis Tadeušas Pašukas, kuris turi subūręs ir merginų grupę.

ATRADO BRANDUOLĮ

Pats buvęs vandensivydininkas, o dabar jau 15 metų kitus šia sporto šaka siekiantis užkrėsti T.Pašukas pasakoja, kad dabartinė, kaip pats vadina, jo mergaičių komanda susibūrė dar Lazdynų baseine.

„Vien mergaičių komandos neidavo suburti. Būdavo viena kita, su berni-

kais pasitreniruodavo ir nematydama perspektyvų mesdavo. Bet prieš kokius ketverius metus atėjo daugiau mergaičių. Ir pradėjau jas mokyti plaukti“, – sako treneris ir paaiškina, kad jei patys nemokytų būsimų vandensivydininkių plaukti, jų neturėtų.

Lazdynuose susirinkusiai merginų grupei išsibarstyti neleido seserys Prušanovos, kurių dabar treniruojasi keturios. Tiksliau, tai dvi seserų poros – Gabriela ir Karina Prušanovos bei jų pusseserės Darija ir Jekaterina Prušanovos.

„Jų mamos yra seserys, o tėvai – broliai, todėl ir visų keturių pavardės vienodos. Vyresniosios Prušanovos yra 2003 m. gimimo, šiemet jau bus 17-metės. Jos vėlokai atėjo pas mane – gal nuo dvylikos, nors reikėtų pradėti nuo kokių septynerių. Kuo mažesnis vaikas pradeda treniruotis, tuo geresnę techniką įgyja. Ar šešerių vaikas ateina, ar aštuonerių – plaukimas po

ISTORIJA

Manoma, kad vandens rankinį, kuris vėliau tapo vandensvydžiu, 1876 m. pradėjo žaisti anglai ir škotai. Į olimpinių žaidynių programą vyrų vandensvydis įtrauktas 1900 m. Paryžiuje. Pirmieji olimpiniai čempionai – Didžiosios Britanijos atstovai. Pirmasis vyrų pasaulio čempionatas surengtas tik 1973 m. Moterų olimpinėse žaidynėse debiutavo 2000-aisiais Sidnėjuje, o aukso medalius laimėjo baseino šeimininkės australės. Moterų vandensvydžio pasaulio čempionatai rengiami nuo 1986 m., pirmosios čempionės – taip pat australės. Lietuvoje vandensvydį 1931 m. pradėjo žaisti klaipėdiečiai. Pirmasis Lietuvos vyrų čempionatas buvo surengtas 1949 m., pirmasis moterų – 2019 m.

Žaidžia jaunosios vandensvydininkės

G.Prušanova buvo pripažinta geriausia čempionato vartininke

kelių metų išsilygina, bet va technika, kamuolio valdymas – ne“, – pasakoja treneris.

Išmokinęs merginas plaukti ir vandensvydžio pradmenų pastebėjo, kad šios seserys ir pusseserės gerai visą komandą sucementuoja, todėl prie jų ėmė kitas merginas klijuoti. Jos puikiai bendrauja, įtraukia ir užveda komandos drauges. Net į sportą sugrąžina.

„Anksčiau treniravau Dainą Kižytę, paskui ji nebelankė, o dabar Prušanovos ir Dainą sugrąžino – ji vėl sportuoja. Jos brolis Ignas žaidžia rinktinėje, tėvas žaidė rinktinėje. Dažnai taip yra: tėvas žaidė – ir sūnus mano treniruotes lanko. Mano paties sūnus irgi žaidžia. Čia jau lyg dinastija“, – nutęsia T.Pašukas.

SUNKUS ETAPAS

Vilniuje dirbantiems vandens sporto šakų treneriams teko išgyventi itin sunkų etapą, kai sostinė, galima sakyti, liko be baseinų: Lazdynų uždare, o Fabijoniškių baseino dar apie pusantų metų teko laukti. Visus tuos pusantų metų T.Pašukas su auklėtiniais važinėjo į Elektrėnus. „Tik bevežiodamas visus tuos vaikus, tarp jų ir mergaites, išsaugojau, kitaip visi būtų išsilakstę. Aišku, dalis dingo“, – apgailastauja treneris.

Kai išsaugotas merginas, tarp jų ir dvi poras seserų, pasikvietė į naują Fabijoniškių baseiną, neilgai trukus išgirdo, kad merginos nori varžybų. „Prušanovos pradėjo mane spausti – duok varžybų, ir viskas, mes norime žaisti. Vieną seserį, 12-metę Gabrielę, pastačiau į vartus – ji 2019-aisiais su berniukų komanda tapo Lietuvos vaikų čempionato nugalėtoja“, – šypsosi treneris.

Vandensvydininkėms iki 18 metų leidžiama žaisti vienoje komandoje su berniukais. Trenerio T.Pašuko grupėse merginos irgi su vaikiniais žaidžia, nes rengti treniruotę vien joms atskirai nėra sąlygų. „Susirenkam prieš septynias, daug treniruojamės ant kranto. Kai jau ateina mūsų laikas baseine, tada pusę keturių takų vandens ploto duodu seniau besitreneriuojantiems, pusę naujokams. Mes negauname viso baseino, nuo devynių vakaro duoda šešis takus. Mažesnius anksčiau paleidžiu, o vyresnius ilgiau palaikau – jie treniruotę baigia dešimtą, nes kitaip nėra vandens“, – apie nelengvas kasdienes sąlygas pasakoja treneris.

EMOCINGAS ČEMPIONATAS

Pirmajame Lietuvos moterų čempionate, kuris vyko Elektrėnuose, žaidė dvi Vilniaus miesto sporto centro (VMSC) komandos, sostinės „Pigeon team“, kurią sudarė to paties sostinės sporto centro plaukikės, ir pora Elektrėnų savivaldybės sporto centro komandos merginų. Kadangi dalyvių buvo nedaug, čempionatas vyko pagal mažojo vandensvydžio taisyklės (15x10 m vandens plote). Komandą sudarė trys žaidėjos ir viena vartininkė. Vartininkės buvo dvi – jau minėta G.Prušanova ir Evelina Purvelytė, todėl komandos vartininkėmis, kaip ir žaidėjomis, dalijosi. Dvi vyriausios žaidėjos buvo šešiolikmetės, o jauniausia J.Prušanova – vos dešimties. Nors dėl dalyvių amžiaus šį čempionatą labiau derėtų vadinti merginų, o ne moterų, šalies vandensvydžio istorijoje tai didelis įvykis. O žiūrovų ir emocijų jame netrūko.

„Kartu su moterų čempionatu vyko ir Lietuvos jaunučių, todėl žiūrovų

daug buvo. Emocijų pridėjo įtemptas jaunučių finalas: mes, vilniečiai, su Elektrėnais lygiosiomis sužaidėme – paskutinę sekundę mūsų vartininkas išlygino rezultatą. Bet mums užteko lygiųjų finalui laimėti, todėl po paskutinio įvarčio daug emocijų prasi-veržė“, – pasakoja treneris.

Pirmąjį moterų čempionatą laimėjo T.Pašuko auklėtinės – pirmoji VMSC merginų komanda su seserimis Gabriela ir Karina Prušanovomis. Jų pusseserės tapo vicečempionėmis. Paklaustas, ar šiemet vyks antrasis Lietuvos moterų vandensvydžio čempionatas, T.Pašukas nesudvejoja: „Būtinai padarysim, reikia rengti, nes kitaip nebus mergaičių. Ne tik šalies čempionate, bet ir kitur jas reikia bandyti vežti, nes merginos nori rungtyniauti.“

Tam, kad būtų galima rimtuose turnyruose dalyvauti, reikėtų per visą Lietuvą surinkti bent 15–20 tų pačių metų gimimo mergaičių grupę. „Kalbėjome su treneriais, kad jie bent po kelias mergaites į savo grupes priimtų. Jos vis tiek žaistų su berniukais, bet taip dar geriau, nes tokio amžiaus mergaitės berniukams niekuo nenusileidžia. Jei ir kituose miestuose bent po kelias mergaites treniruotųsi, geriausias būtų galima sukviesti į komandą“, – svarsto treneris.

Kaip vieną patraukliausių vandensvydžio elementų T.Pašukas išskiria pergalės skonį, gražius metimus ir ypatingą komandinę dvasią. „Žaidėjai susidraugauja – tą patį patyriau ir dabar matau savo grupėse, nes vandensvydininkai, kaip yra sakoma, kartu pereina ir ugnį, ir vandenį. Vandeni – tai tikraja to žodžio prasme“, – juokiasi vandensvydžio entuziastas.

Festivalio aukurą įžiebė V.Andrulytė

DALYVIAMS – NET 15 000 PRIZŲ

PAVASARIŠKAI ATRODANČIUOSE DRUSKININKUOSE VASARIO 1–2 D. VYKO SEPTINTASIS „LTEAM“ ŽIEMOS FESTIVALIS. JO DALYVIAMS BUVO IŠDALYTA 15 TŪKST. PRIZŲ.

Nuo ankstaus vasario 1-osios ryto aplink „Snow“ areną šurmuliavo žiemos sporto pramogų išsiilgę žmonės. „Aš taip nekantrauju“, – aktyvavusi dalyvio pasą „LTeam“ žiemos festivalio starto laukė viena renginio dalyvių. Į ilgai lauktą šventę susirinkę aktyvaus laisvalaikio entuziastai spinduliavo gera nuotaika, kurios nesugadino ir vietoje sniego iškritęs lietus.

„Oru tikrai negalėjome skųstis, o net ir kelis sykius per dvi dienas prapliupęs lietus ar pakilęs vėjas nė kiek nesumažino šventės dalyvių entuziazmo. Juolab kad daug veiksmo vyko arenos viduje“, – sakė kartu su Druskininkų savivaldybe, „Snow“ arena ir Lietuvos olimpinio fondu renginį organizavusio Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė.

„Labiausiai įsiminė momentas, kai talismanų šokių konkurso pabaigoje ėmė lynoti, bet pažvelgusi į publiką vis tiek mačiau vien šypsenas“, – prisiminė olimpinė čempionė.

Į Druskininkus žmonės viliojo ir sniego ilgesys. „Labai norėjau sūnui parodyti sniegą“, – sakė dviratinkas Gediminas Bagdonas.

„Žadėjo sniego – tai ir radom. Vaikas laimingas – tėtis dar labiau. Ačiū už šventę“, – vėliau socialiniame tinkle „Instagram“ pasidalijęs nuotraukomis su sūnumi ant sniego rašė 2012 m. Londono olimpinį žaidynių dalyvis G.Bagdonas.

Jis į festivalį atvyko iš Klaipėdos, taigi dėl sniego sukorė daugiau nei 300 km. Šventėje buvo galima išvysti ne tik iš tolimiausių šalies kampelių atvykusią dalyvių – varžybose startavo ir renginiu mėgavosi svečiai iš Baltarusijos, Latvijos, Estijos, Šiaurės Makedonijos, Portugalijos, Slovėnijos, Slovakijos, Čekijos, Lenkijos.

„Mėgstu keliauti ir dalyvauti bėgimuose – pirmą kartą lankiausi Druskininkuose: norėjau pamatyti šį miestą ir išbandyti jėgas bėgimo varžybose, – pasakojo su draugų kompanija iš Suvalkų atvykęs Patrykas Jaglowski. – Dalyvavau lietuviškos olimpinės mylios bėgime ir „X trasos“ 10 km bėgimo varžybose. Tai buvo nepaprasta patirtis, ypač kalbant apie „X trasą“, nes ji buvo labai smagi. Įdomios varžybos, besišypsantys žmonės, gausybė veiklų, koncertas, nereali atmosfera – Druskininkuose praleidau tobulą savaitgalį.“

Festivalio aukurą įžiebė ir deglą prie „Snow“ arenos atnešė olimpiečiai Airinė Palšytė, Viktorija Andrulytė ir Edvinas Krungolcas. Sveikinimo žodį tarė švietimo, mokslo ir sporto ministras Algirdas Monkevičius, Druskininkų miesto meras Ričardas Malinauskas ir D.Gudžinevičiūtė.

Iš viso per dvi dienas „Snow“ arenoje ir aplink ją šėlusiam festivalyje apsilankė daugiau nei 8 tūkst. žmonių. Visi jie „LTeam“ žiemos festivalyje ne tik išbandė sporto veiklas, bet ir dalyvavo

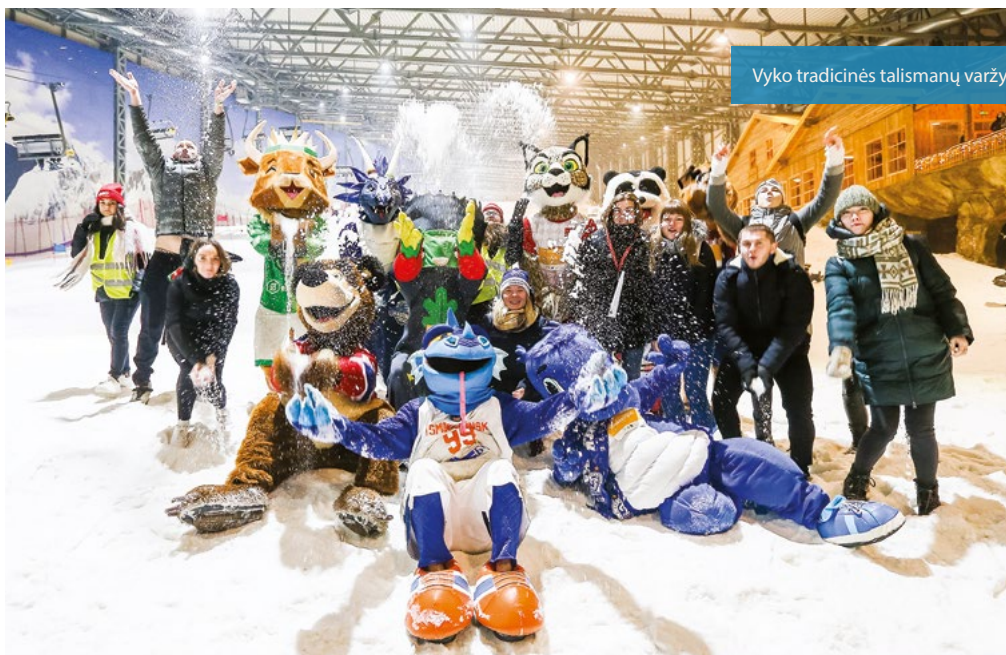
SNIEGO TINKLINIS

„LTeam“ žiemos festivalyje paaiškėjo stipriausios Lietuvos sniego tinklinio komandos. Moterų finale susitiko „Audimas Volley team“ (Vytenė Vitkauskaitė, Urtė Andriukaiytė, Gerda Grudzinskaitė, Rugilė Grudzinskaitė) ir „SK Auksma“ (Svetlana Bekiš-Šturo, Lilija Freliek, Danielė Kvedaraitė). 2–1 (21:19, 16:18, 15:6) laimėjo „Audimas Volley team“ tinklininkės.

Mažajame finale VU sniego tinklininkės 2–0 (15:8, 15:3) pranoko LSU atstoves.

Vyrų čempionate triumfavo „Antivio“ kvartetas (Lukas Každailis, Artūras Vasiljevas, Artūras Vincelovičius ir Mantas Donėla). Jie pusfinalyje 2–0 (15:9, 15:11) įveikė „300+“ komandą (Kęstutis Tumosa, Martynas Lynikas, Mindaugas Vyšniauskas ir Darius Gobys), o finale 2–0 (15:10, 15:8) pranoko „Rio“ klubą (Aurimas Mazūras, Matas Navickas, Linas Petravičius, Martynas Beleckis).

Bronzos medaliai atiteko „300+“ ekipai, kuri mažajame finale 2–1 (15:13, 16:18, 15:8) palaužė „Kepasa“ komandą (Marius Aukštinaitis, Paulius Jacyna, Mindaugas Lukša).

Vyko tradicinis talismanų varžybos

Luko Bartkaus, Rokko Lukoševičiaus, Sauliaus Čirbos nuotr.

Mokyklų žaidynių kalnų slidinėjimo varžybos

TIK SKAIČIAI

- 8 tūkst. apsilankiusių žmonių
- 3 tūkst. aktyvuotų dalyvio pasų
- 15 tūkst. išdalytų prizų
- 160 savanorių
- 31 sporto rungtis
- 10 sporto talismanų
- 1400 įvairiuose bėgimuose startavusių dalyvių
- 800 žiūrovų Sauliaus Prūsaičio koncerte
- 4 sporto šakų Lietuvos mokyklų žaidynių finalai

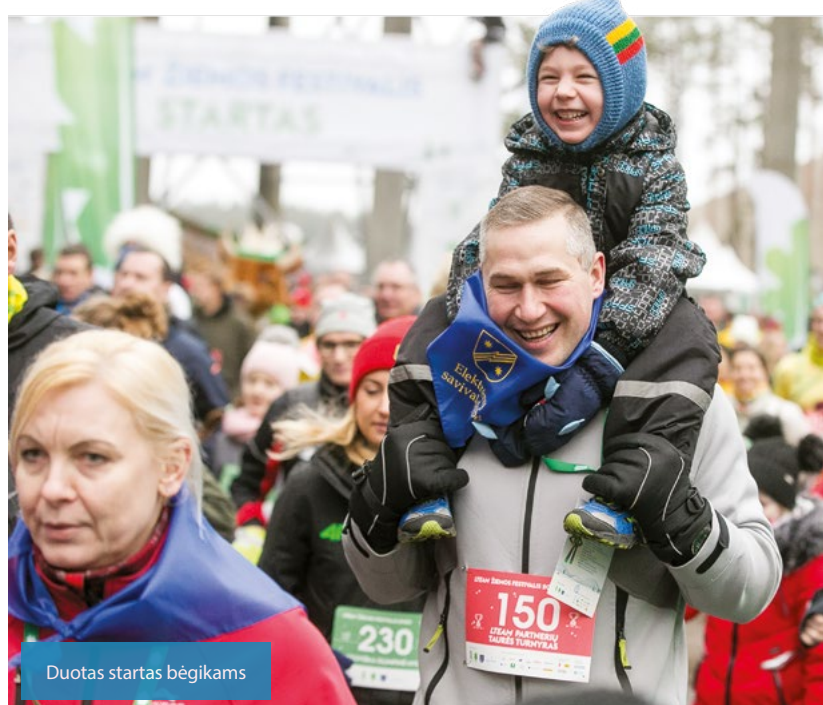
įvairiose bėgimo varžybose, stebėjo sporto kino filmus ar šėlo Sauliaus Prūsaičio koncerte.

„Tikrai nesitikėjau, kad bus taip linksma. Buvo daug įdomių užduočių – patiko banglentę išbandyti ir technikos pasimokyti, akrojojogose treniruotė taip pat buvo labai profesionali. Nemaniau, kad čia visko bus tiek daug ir taip linksmai“, – prisipažino festivalio debutantė V.Andrulytė.

Jai, kaip minėta, buvo patikėta garbė duoti festivalio startą žiebiant aukurą, be to, kartu su A.Palšyte, Mindaugu Ponomariovu ir D.Gudzinevičiūte ji dar buvo vertinimo komisijos narė sporto talismanų konkurso šokių varžybose. Itin smagu ir publikos pamėgtą turnyrą, kurio metu penkiose skirtingose rungtyse varžėsi dešimt talismanų, laimėjo iš Baltarusijos atvykęs šios šalies tinklinio federacijos simbolis Volikas.

Dėl geriausių vardų savaitgalį sportininkai kovojo ir rogainingo, ledo alpinizmo, naktinio sprinto bei „X trasos“ varžybose, be to, Druskininkuose paaiškėjo Lietuvos sniego tinklinio čempionai, kartu iškovoję kelialapius į Europos čempionatą.

Septintą kartą organizuotame „LTeam“ žiemos festivalyje taip pat vyko Lietuvos mokyklų žaidynių finalinės varžybos, kuriose paaiškėjo keturių sporto šakų – kalnų slidinėjimo, snieglenčių, šachmatų ir 3x3 krepšinio čempionai bei prizininkai.

Duotas startas bėgikams

„LTEAM“ ŽIEMOS FESTIVALIO DRUSKININKUOSE AKIMIRKOS

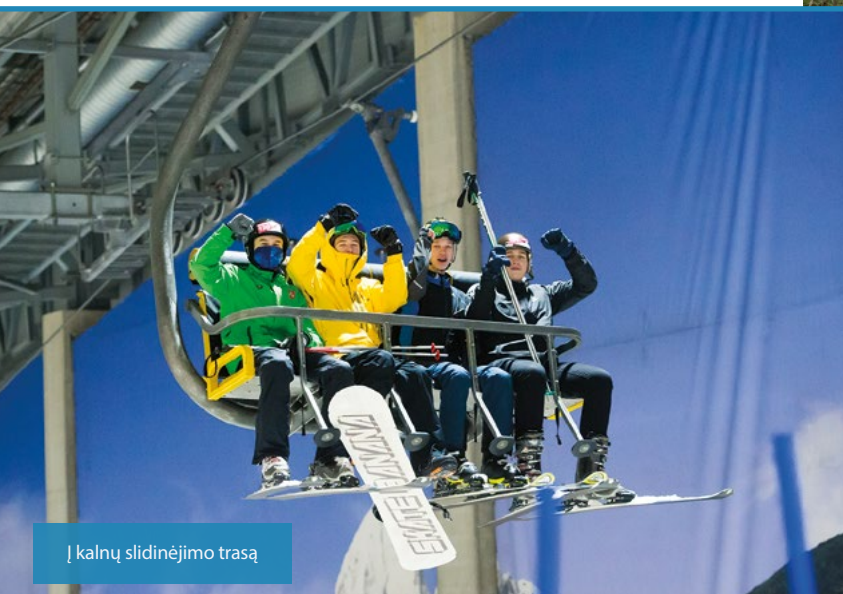
Festivalio dalyviai apšilo masinėje mankštoje

Nelengva buvo įkopti į ledo sieną

Festivalį atidarė LTOK prezidentė D.Gudžinevičiūtė, švietimo, mokslo ir sporto ministras A.Monkevičius ir Druskininkų meras R.Malinauskas

Į kalnų slidinėjimo trasą

Bėgikams teko įveikti įvairias kliūtis

Orientavimosi varžybų kontroliniai punktai buvo įrengti netikėtose vietose

S.Prūsaičio koncertas

Prie arenas netrūko įvairių veiklų

Varžybose jėgas išbandė Lietuvos orientavimosi sporto federacijos prezidentas D.Kazlauskas ir Seimo narys A.Sysas

Festivalio medaliai

Ant banglentės pusiauvyrą bando išlaikyti olimpinė žaidynių medalininkė B.Šackickienė

Festivalio laureatams prizus teikė ir olimpietis G.Bagdonas (dešinėje)

Festivalio dienomis Druskininkuose vyko ir Lietuvos mokyklų žaidynių finalai

Luko Bartkaus, Roko Lukoševičiaus, Sauliaus Čibos, Elvio Žalario, Augusto Četkausko nuotr.

83rd AIPS CONGRESS BUDAPEST 2020 3-6. FEBRUARY

Tomio Gaubio archyvo nuotr.

T.Vencevičius, M.Laurinaitis ir T.Gaubys po AIPS apdovanojimų Budapešte

LYGYBĖ: GERIAU NATŪRALI NEI DIRBTINĖ

ARTĖJANČIOS TOKIJO OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS BUS IŠSKIRTINĖS TUO, KAD JOSE VARŽYSIS BEVEIK VIENODAI VYRŲ IR MOTERŲ. APIE NE VISAI LYGIAS MOTERŲ TEISES GĀRSIAI ĖMUS KALBĖTI TARPTAUTINIAM OLIMPINIAM KOMITETUI, L TOK NUTARĖ Į ŠIĄ PROBLEMĄ PIRMIAUSIA ATKREIPTI SPORTO ŽURNALISTŲ DĖMESĮ.

INGA JARMALAITĖ

Sausio 29 d. Vilniuje vyko antrasis L TOK kartu su Lietuvos sporto žurnalistų federacija (LSŽF) rengtas seminaras „Lyčių lygybės link su žiniasklaida“. Iš pirmojo seminaro „Lytiškumo tendencijos Lietuvos žiniasklaidoje“, kuris buvo surengtas 2019 m.

balandį Druskininkuose, LSŽF prezidentas Tautvydas Vencevičius išvyko su mintimi iki kito sportininkų ir žiniasklaidos atstovų susitikimo skaičiais iliustruoti, kokios lyčių proporcijos vyrauja Lietuvos sporto žiniasklaidoje.

Štai keletas LSŽF vadovo gautų skaičių: iš 83 LSŽF narių moterų yra 11, penkių didžiųjų Lietuvos televizijų (LRT, TV3, LNK, „Lietuvos ryto TV“ ir „Info TV“) sporto skyrių redakcijose dirba devyni vyrai ir keturios moterys, o penkių didžiųjų naujienų portalų (15min.lt, delfi.lt, lrt.lt, lrytas.lt ir diena.lt) sporto redakcijose dirba 19 sporto žurnalistų ir nė vienos sporto žurnalistės.

Paklaustas, dėl kokių priežasčių sporto žurnalistai vyrai turėtų norėti, kad šalia atsirastų daugiau dirbančių sporto žurnalistų, T.Vencevičius pusiau juokais atsako, kad tada susikurtų daugiau sportiškų šeimų. O surimtėjęs priduria, kad Lietuvoje ištis susiklosčiusios gražios tradicijos ir turime ne vieną šeimą, kurią sudaro sporto žurnalistų pora.

Bet kodėl sporto žurnalistika visame pasaulyje yra vyrų sritis?

Vasario pradžioje lankėmės Tarptautinės sporto žurnalistų federacijos (AIPS) kongrese, į kurį susirinko atstovai iš 88 šalių. Ir jame daugumą sudarė vyrai. Tokį vaizdą ir pasirinkimą turbūt lemia

darbo pobūdis, nes sporto žurnalistas negali dirbti nuo aštuonių iki penkių, jis sportu turi gyventi 24 valandas per parą, septynias dienas per savaitę, lankyti varžybose, kurios dažnai vyksta savaitgaliais ir vakarais.

Kartu su L TOK vykdytam projektui rinkta statistika parodė, kad Lietuvoje sporto žurnalistų mažai. Kai darydamas apklausą mūsų televizijų, portalų sporto skyrių redaktorių klausiau, kiek sporto žurnalistų pasirinkimui įtakos turi lytis, visi vienbalsiai atsakė, kad jiems svarbiausias kriterijus yra gebėjimai, o lytis neturi jokios reikšmės.

Lietuvoje mes turėjome ir tebeturime puikių sporto žurnalistų, tas faktas, kad jos moterys, neužkirto kelio joms reikštis šioje srityje. Bet dirbtinai čia nieko nepadarysi ir visų žurnalistikos studentų nesuvarysi į sportą. O jeigu atsiranda moterų, kurios serga šia profesija, – puiku.

Užsiminėte apie AIPS kongresą. Vasario pradžioje Budapešte jame dalyvavote drauge su generaliniu sekretoriumi Tomu Gaubiu kaip LSŽF atstovai ir matėte, kaip geriausiai jaunuojų rašančių sporto žurnalistu buvo pripažintas Mažvydas Laurinaitis. Jam prestižinis AIPS prizas atiteko už straipsnį „Garsiam Lietuvos treneriui – sunkūs kaltinimai seksualiniu priekabiavimu“. Kokių atgarsių sulaukėte?

Sulaukėme daug sveikinimų. Nors šie apdovanojimai teikiami antrus metus, šiemet, palyginti su pernai, stipriai padaugėjo

LTOK REKOMENDACIJOS

Per Vilniuje vykusį seminarą „Lyčių lygybės link su žiniasklaida“ LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė pristatė žiniasklaidos atstovams skirtą rekomendacijų rinkinį, kuris buvo pradėtas rengti po pirmojo seminaro lyčių lygybės mūsų žiniasklaidoje tema. Inicijuoti pokyčius šioje srityje LTOK ėmėsi po to, kai 2018 m. TOK forume „Olympism in Action“ D.Gudžinevičiūtė buvo apdovanota „Moterys ir sportas“ prizų už indėlį siekiant lyčių lygybės sporte. Kartu su prizų LTOK gavo finansinę dotaciją naujoms iniciatyvoms Lietuvoje įgyvendinti.

Saulius Čibos nuotr.

LTOK seminaras Vilniuje

atsiųstų darbų, todėl Mažvydui teko nurungti daugybę konkurentų iš viso pasaulio. Smaugu, kad Lietuvos vardas nuskambėjo garsiai. Mažvydas parodė, kad ir iš mažos šalies kilęs žurnalistas gali laimėti.

Seksualinis priekabiavimas, fizinis, psichologinis smurtas – temos, kurios ypač dažnai minimos kalbant apie sportininkes. Kiek pasirinkta tema turėjo įtakos laimėjimui? Ar šalia sveikinimų neišgirdote replikų, kad žinote, kolegos, na jūs ir problemų turite?

Į klausimą, kiek tema lėmė laimėjimą, geriau atsakyti AIPS komisija, bet manau, kad šios problemos aktualumas įtakos turėjo. Apie moterų lygybę, aktyvų sportininkų dalyvavimą, seksualinį priekabiavimą AIPS organizacijoje daug kalbama ir rašoma. AIPS vienija daugybę Afrikos, Azijos šalių, kuriose moterų padėtis sunkesnė. Tai, kas mums atrodo natūralu, tose šalyse, kuriose religinės bendruomenės stipriai kišasi į žmonių gyvenimus, daug dalykų yra tiesiog neįsivaizduojamų. Pavyzdžiui, moteriai fotografo profesija ir galimybė kartu su vyrais stovėti stadione ir fotografuoti.

O replikų tikrai nebuvo. Dažniausias klausimas, dominęs kolegas iš kitų šalių, – kas tam treneriui nutiko: ar jis toliau dirba, ar buvo nušalintas, kas jo laukia. Manau, dauguma šalių su tuo susiduria, tik vienos daugiau apie tai kalba, o kitos mažiau.

Ar per pastarąjį dešimtmetį stipriai keitėsi moterų sportas ir dabar žodžių junginys „moterų boksas“ nebekelia juoko?

Yra ir kitų dvikovos sporto šakų, kuriose dominuoja jėga, todėl jos anksčiau būdavo vadinamos išskirtinai vyriškomis. Bet yra ir kitokių sporto šakų, pavyzdžiui, kanojų irklavimas, kurioms reikia daug fizinės jėgos, todėl tarp merginų sunkiai populiarėja. TOK lygina vyrų ir moterų kvotas žaidynėse, kad būtų daugiau lygybės, bet moterų kanojos nėra tokios populiarios ir gal net žiūrovui ne itin įdomios. Per varžybas esant šoniniam vėjui merginoms net sunku pataikyti į starto bokstėlį, nes kanoją sudėtinga suvaldyti. Turbūt laikui bėgant ir čia padėtis keisis. Tą matėme su minėtu boksu – net buvo feministinių organizacijų, reikalaujančių uždrausti moterų bokso, bet jis populiarėja, Lietuvoje – taip pat, o vyrai turi susimąžinti savo svorio kategorijų.

Kai kurias, pavadinkime, su vyrais sulygintas sporto šakas moterys tik pradeda atrasti, o vyrai varžėsi, tobulėjo dešimtmečiais, todėl dabar tarp jų konkurencija milžiniška, o moterims į žaidynes patekti tarsi lengviau. Ar čia nėra prietempimo?

Tarptautinių sporto organizacijų vadovai ir atstovai pripažįsta, kad tam tikro pritempimo, kad tik viskas būtų lygu, yra. Bet galima imti gerus pavyzdžius, tarkime, moterų futbolą. Juk kažkada irgi atrodė nesuprantama, kaip moterys gali žaisti futbolą. Bet jis taip išpopuliarėjo, kad pastarąjį pasaulio moterų futbolo čempionatą stebėjo pusantro milijardo žiūrovų. Ir AIPS kongrese viešėjęs FIFA prezidentas Gianni Infantino patikino, kad darys viską, jog moterų futbolą dar labiau populiarėtų, nes moterys sudaro 50 proc. pasaulio gyventojų, vadinasi, turi būti lygios galimybės.

Bet kai moterys agresyviai reikalauja vienodų finansinių sąlygų, kokios sudaromos, pavyzdžiui, futbolininkams, tai čia reikia pasisiūreiti į skaičius: vyrų futbolą generuoja šimtus kartų didesnes pajamas, dėl to ir pasaulio čempionai uždirba daugiau nei pasaulio čempionės. Ir vargu ar tai galima vadinti diskriminacija. Moterų NBA lyga susiduria su tais pačiais iššūkiais: moterys nori uždirbti tiek, kiek vyrai, bet moterų sezonas trumpesnis, žiūrimumas, uždirbamos pajamos mažesnės, todėl šioje vietoje moterims dar yra kur pasitempti. Bet tie laikai, kai, tarkime, dviratininkės už laimėtas pragariškas daugiadienes lenktynes gaudavo puodų ar keptuvių rinkinį, o vyrai už tą patį – įspūdingus piniginius prizus, ačiū dievui, praėjo. Tenise piniginiai prizai jau vienodi.

Perbėgi portalų sporto skilties straipsnius, paklausai sporto žinių, o ten dažną dieną apie moterų sportą – beveik nieko. Ar taip nėra įtvirtinamas stereotipas, kad sportas – tik vyrų reikalas?

Moterų sportui išties skiriame per mažai dėmesio. Ir čia, priešingai nei noras žūtbut padaryti lygybę varžybose, žaidynėse, norėtusi, jog sporto redaktoriai, sporto žurnalistai atkreiptų į tai dėmesį. Sakoma, kad moterų sportas nėra toks populiarus kaip vyrų, bet jis toks ir netaps, jeigu apie jį nebus rašoma, kalbama, rodoma. Išskirtiniais atvejais, kai pasirodo ypatingi talentai, moterų sportas gauna dėmesio pliūpsnį, nes žmonėms reikia žvaigždžių. Sužibus Justei Jocytei moterų krepšinis turbūt per mėnesį sulaukė daugiau dėmesio nei per visus pastaruosius penkerius metus kartu sudėjus. Kai suspindo Rūta Meilutytė, apie ją rašė daugiau nei apie Kauno „Žalgirį“. Laimi Laura Asadauskaitė, Simona Krupeckaitė – irgi gauna daug dėmesio.

Lietuvoje neturime populiarus moterų komandinio sporto, netgi moterų krepšinis nėra populiarus, nors apie jį galima skelbti reguliariai kas turą, kas savaitę. Juk anksčiau, kai turėjome stiprią „Eurolygoje“ galingai rungtyniausią Vilniaus „Teo“ komandą, moterų krepšiniui dėmesio netrūko. Manau, čia reikia pasitempti visiems – ir sporto žurnalistams, ir sportininkėms. Rodys daugiau geresnių rezultatų – tikrai gaus žiniasklaidos dėmesio.

REKOMENDACIJOS ŽINIASKLAIDOS ATSTOVAMS DĖL SPORTO TEMŲ IR SPORTININKŲ VAIZDAVIMO

Rekomendacijos skiriamos profesionaliems žurnalistams, viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams. Jų tikslas – padėti sukurti aukštus profesinius etikos standartus informuojant visuomenę vaizdu, garsu ar tekstu apie skirtingų lyčių (moterų ir vyrų) sportinę veiklą ir pasiekimus. Šiomis rekomendacijomis siekiama kurti gerąją praktiką ir užtikrinti informacijos apie vyrų ir moterų sporto laimėjimus viešojoje erdvėje lygybę.

Šis dokumentas parengtas vadovaujantis Tarptautinio olimpinio komiteto patvirtintomis „Lyčių vaizdavimo gairėmis“ (*Gender Portrayal Guidelines*).

Preambulė

Sportas yra viena galingiausių sričių, galinčių skatinti lyčių lygybę ir suteikti moterims bei mergaitėms daugiau galimybių. Kaip olimpinio judėjimo lyderis, Tarptautinis olimpinis komitetas yra atsakingas už vieną pagrindinių žmogaus teisių ir Olimpines chartijos principų – lyčių lygybę.

Lyčių lygybės skatinimo srityje didelė pažanga padaryta subalansavus bendrą žaidynėse dalyvaujančių sportininkų skaičių, taip pat diegiant lyderystės ugdymo ir informavimo kampanijas moterims. Tačiau vis dar susiduriama su įvairiais iššūkiais, kuriuos gali padėti įveikti nacionaliniai olimpiniai judėjimai.

Šiuo metu daugelis jų įgyvendina reikšmingas lyčių lygybės iniciatyvas, kad visame pasaulyje mergaitėms ir moterims būtų suteikta daugiau galimybių sportuoti bei dalyvauti profesionaliame sporte.

Strateginiame olimpinio judėjimo plane „Olimpinė darbotvarkė 2020“ lyčių pusiausvyros siekiamybė patvirtinta kaip vienas pagrindinių prioritetų, prie kurių įgyvendinimo turi prisidėti visos valstybės ir jų nacionaliniai olimpiniai komitetai.

Moterų ir vyrų lygių teisių ir galimybių užtikrinimas yra pagrindinė sporto ateities sąlyga, nepamirštant akcentuoti, kad sportas – didelis ir greitai besiplečiantis sektorius, kuris svariai prisideda prie ekonomikos augimo ir naujų darbo vietų kūrimo. Sportas taip pat skatina socialinį aktyvumą, kuris svarbus tiek jauniems, tiek vyresniems abiejų lyčių žmonėms.

Lyčių lygybė sporte reiškia vienodą moterų ir vyrų matomumą, galimybes, atsakomybę ir dalyvavimą visose sporto šakose ir rungtyse, kurias vienodai, be išankstinių nuostatų, stereotipų, seksizmo ir kitų diskriminacijų bei žeminančią informaciją sklėdžiančių jos apraiškų turi atspindėti žiniasklaida.

Mūsų, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, pareiga ir atsakomybė, pripažįstant žiniasklaidos savireguliacijos mechanizmus, – pateikti rekomendacijas Lietuvos žiniasklaidos priemonėms bei jų asocijuotoms struktūroms.

LTOK rekomendacijos Lietuvos žurnalistams, sporto ir kitų naujienų redaktoriams

Žiniasklaida yra pagrindinė visuomenės suvokimo ir požiūrio į sportą formuotoja Lietuvoje. LTOK, vykdydamas TOK rekomendacijas, vertina šalies žiniasklaidoje skelbiamus sporto pranešimus, atkreipdamas dėmesį į lyčių lygybės klausimus. Kas mėnesį renkami duomenys, kiek šalies žiniasklaidoje pasirodo pranešimų apie skirtingų lyčių sportininkų laimėjimus, kokios lyties žurnalistas pateikia įvykius. LTOK tenka pripažinti, kad padėtis Lietuvoje panaši kaip ir kitose šalyse, kurias vertina lyčių lygybės indeksus stebinčios organizacijos: Lietuva yra tarp šalių, kurios negali pa-

Vytauto Dargiūno nuotr.

sigirti lyčių lygybe su sportu susijusiose žinutėse. Publikacijose, radijo ir televizijos pranešimuose dominuoja informacija apie vyrų sportininkų pasiekimus, dauguma sporto informacijos rengėjų – taip pat vyrai.

Lietuva yra viena iš nedaugelio šalių, kurių nacionaliniam olimpiniam judėjimui vadovauja moteris sportininkė. LTOK prezidentės, olimpinės čempionės Dainos Gudžinevičiūtės komentarami žiniasklaidoje, dar kelios šalies sportininkės gerina statistiką, bet padėtis kol kas nėra gera. Tenka pripažinti, kad šalies žiniasklaidoje vyrauja stereotipai, išskiriantys „vyriskas“ ir „moteriškas“ sporto šakas, vis dar pasitaiko seksizmo ir kitos sportininkės žeminančios informacijos apraiškų.

LTOK nuomone, žiniasklaidos organizacijos turėtų būti skatinamos taikyti savireguliacijos priemones, priimti vidinius elgesio ir etikos kodeksus bei gerinti žiniasklaidos standartus, skatinančius lyčių lygybę. Tam turi būti sukurta nuosekli žiniasklaidos vidaus politika ir darbo sąlygos, kurios sudarytų prielaidas reikšti nestereotipinį moterų ir vyrų įvaizdį, užkirstų kelią seksistinei informacijai, reklamai bei turiniui, galinčiam paskatinti diskriminaciją, neapykantos kurstymą ir smurtą dėl lyties. Todėl LTOK žiniasklaidos priemonėms rekomenduoja:

Redakcijos darbe ir visuomenei pateikiamame turinyje atsakyti stereotipų

Tradiciškai sportas yra sritis, kurioje dominuoja vyrai. Keisti šią padėtį trukdo įsigalėję socialiniai moteriškumo ir vyriškumo įvaizdžiai. Jie lemia, kad sportas dažnai siejamas su vyriškomis savybėmis, kaip antai: fizine jėga, išterme, greičiu, labai konkurencingu ir kartais net konfliktišku nusiteikimu. Dėl šios priežasties sportuojančios moterys gali būti laikomos vyriškomis, o vyrai, kurie užsiima „moterišku“ sportu, – nevyriškais. Paplitę su lytimi siejami stereotipai turi įtakos ne tik moterų dalyvavimui priimant sprendimus sporto organizacijose, bet ir sporto veiklose. Kalbant apie stereotipizavimą, žiniasklaidos vaidmuo labai svarus – ji gali įtvirtinti egzistuojančius stereotipus arba juos paneigti. Profesionalūs žurnalistai turėtų vengti lyčių stereotipų nušviesdami moterų ir vyrų sportą bei jų pasiekimus.

Redakcijos darbe ir visuomenei pateikiamame turinyje vengti seksizmo ir jo apraiškų

Žiniasklaidos priemonėse lytimi grindžiami stereotipai sportininkėms moterims ir sportininkams vyrams taikomi labai dažnai. Be to, sportininkės dažnai seksualizuojamos – vaizduojamos sumenkinant jų sporto laimėjimus, labiau pabrėžiant mo-

teriškumą, patrauklumą, o ne jėgą ar įgūdžius. Tai atsispindi tiek vaizdinėje, tiek kitokio turinio informacijoje. Rekomenduojame atsisakyti tokio sporto redakcijos žurnalistų požiūrio į sportininkus ir nepateikti naujienų taip, kad jos turėtų seksizmo prieskonį.

Atsisakyti žeminančios informacijos lyties pagrindu

Reikėtų vengti eskaluoti negatyvius, sportininką ar sportininkę lyties pagrindu žeminančius įvykius ir sportines nesėkmes, jeigu apie tai nebūtina informuoti ir tai nėra visuomenės interesas žinoti.

Suvienodinti vyrų ir moterų pasiekimų atspindėjimą žiniasklaidoje

Lietuvoje moterų ir vyrų sporto šakoms skirtų žiniasklaidos apžvalgų apimtis labai skiriasi – vyrų sportui tenka kur kas daugiau dėmesio. Žiniasklaidos analitikų teigimu, populiariausi sporto informacijos rengėjai ir skleidėjai gali būti vertinami kaip kultūrinė priemonė, kuri visuomenėje stiprina su sportu susijusį tradicinį hegemoninį vyriškumą. TOK ir nacionaliniai komitetai tai vertina kaip problemą ir nevienodas galimybes skleidžiant informaciją apie vyrų ir moterų sporto pasiekimus bei sportinę veiklą. Atlikus išsamią vaizdo ir kitokio pobūdžio turinio analizę bei įvertinus sporto elito pasirodymus, ryškėja tendencija, kad moterų sportas žiniasklaidoje atspindimas per mažai. Tarptautiniai tyrimai rodo, kad vyrai sportininkai per televiziją rodomi dažniau nei moterys ir jų turinys užima per 88 proc. visų vaizdo įrašų. Šie duomenys atitinka ankstesnius tyrimus, susijusius su nepakankamu informacijos apie moteris sportininkes pateikimu. Redakcijos turėtų siekti lyčių lygybės balanso temų darbotvarkėje, pasakodamos apie sporto šakų įvairovę, sportininkus ir sportininkes neišskiriant jų pagal lytį bei neakcentuojant „vyriško“ ir „moteriško“ sporto.

Skirti vienodai laiko, vietos ir apimčių žiniasklaidos priemonėje, nediskriminuojant nė vienos lyties

Moterų ir vyrų sporto renginiams, įvykiams, komentarams turi būti skiriamas vienodas dėmesys (transliacijų laikas, laidų bei straipsnių kiekis ir apimtis), nenusveriant kurios nors vienos lyties naudai.

Rinktis neutralią kalbą ir terminiją

Ypatingas dėmesys turėtų būti kreipiamas į kalbos ir terminijos (žodyno) vartojimą komentaruose, antraštėse, straipsniuose. Publikacijose turėtų būti vartojama kuo objektyvesnė kalba, vengiant posakių ar žodžių, kurie lygina moteris su vyrais ir reiškia vienos ar kitos lyties pranašumą (arba trūkumus) prieš kitą, ypač kuriant pranešimą apie moterų sportą, laimėjimus ar nesėkmes ir lyginant su vyrų sportu. Skatinama žiniasklaidoje vartoti lyties požiūriu neutralią kalbą.

Daugiau dėmesio skirti vaizdui

Moterų ir vyrų sporto lygybės principai taip pat reiškia, kad vaizduojant skirtingų lyčių sportininkus svarbu atsižvelgti ir į vaizdų parinkimą. Reikėtų stengtis užtikrinti, kad nedominuotų vienos lyties atvaizdai.

Ypatingą dėmesį derėtų skirti pagarbiu asmens rodymui. Prieš viešai rodant atletų atvaizdus turėtų būti įvertintas bendras padarumo kriterijus – nesvarbu, ar tai sportininkai, jų gerbėjai ar žiūrovai. Gera praktika laikomas siekis vengti seksualizuotų sportininkų – tiek moterų, tiek vyrų – vaizdų. Fotografijose ar vaizdo įrašuose reikėtų siekti estetikos, o ne perdėto atletiško vaizdavimo. Apskritai rekomenduojama atsisakyti perdėto dėmesio sportininko išvaizdai ar fiziologijai. Pagrindinis dėmesys informuojant turėtų būti skiriamas patiems sportininkams ir su sportu susijusiai jų veiklai.

Sudaryti sąlygas sporto žinias ir publikacijas rengti daugiau moterų

Lyčių lygybė susijusi ir su iššūkiu visuomenės informavimo priemonėms – sporto žiniasklaidoje dirba per mažai moterų, kurios rengtų ar praneštų sporto naujienas, apžvelgtų sporto įvykius, rengtų reportažus. Olimpinėse žaidynėse Lietuvos žurnalistės ir fotografės sudaro labai nedidelį procentą. Šis atotrūkis tarp vyrų ir moterų matomas ir sporto žiniasklaidos priemonėse, kur jokių vadovaujamų pareigų sporto redakcijose moterys neužima. Rekomenduojame sporto redakcijoms į darbą priimti daugiau moterų, kurios ne tik rengtų reportažus ir kitokio formato sporto naujienų laidas, bet ir užimtų atsakingas pareigas.

Nuolat stebėti padėtį dėl lyčių lygybės ir rūpintis savireguliacija

Savireguliacija turi būti vertinama kaip pagrindinė žiniasklaidos pramonės strategija. Kaip rodo Šiaurės šalių patirtis, politiškai nenoriai imasi veiksmų dėl lyčių lygybės žiniasklaidoje, nes reguliuojama žiniasklaidos industrija gali būti vertinama kaip cenzūros forma arba saviraiškos laisvės ribojimo būdas. Tarptautinių organizacijų įsipareigojimai ir užmojai daro spaudimą valstybėms veikti, tačiau tai nereiškia, kad valstybės, siekiančios spręsti lyčių lygybės klausimą žiniasklaidoje, tam tikslui turi kurti specialius įstatymus. Gali būti teikiami rekomendacinio pobūdžio siūlymai, kurie žiniasklaidą gali veikti ne imperatyviai, o skatinant savireguliacijos instrumentus. Tarkime, pavyzdžiui, lyčių lygybės principus diegiančios Šiaurės šalys pasirinko skirtingus būdus, tačiau visais atvejais pabrėžiama, kad sisteminga, skaidri savistaba galėtų būti pirmas žingsnis, siekiant pašalinti lyčių jautrumo stoką žiniasklaidoje. Tą pabrėžia Islandija ir Švedija, nors jų valdžios ėmėsi ir įstatymų bazės pokyčių. Pavyzdžiui, Islandijoje imtasi struktūrinių priemonių siekiant daugiau sužinoti apie lyčių lygybę žiniasklaidoje, reikalaujant stebėti rezultatus ir pokyčius per žiniasklaidos įstatymą nuo 2011 m. Švedija taip pat padidino visuomeninių transliuotojų atskaitomybę reikalaujama, kad visas jų darbo ir turinio organizavimas būtų vykdomas atsižvelgiant į lyčių lygybės ir įvairovės perspektyvą. Lietuvoje rekomenduojame diegti šiuos savireguliacijos instrumentus:

- reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti sporto redakcijos struktūrą, jei reikia, vidaus taisykles žvelgiant iš lyčių lygybės perspektyvos.
- redakcijoje formuoti lyčių lygybės politiką, o į metines ataskaitas įtraukti lyčių lygybės politikos įgyvendinimo rezultatus bei skelbto turinio monitoringą.

Pasitelkti ekspertinę nuomonę, nediskriminuojant eksperto ar ekspertės pagal lytį

Stengtis užtikrinti ekspertinių šaltinių, komentatorių atranką ir naudojimą žiniasklaidos priemonių pranešimuose, siekiant balanso tarp vyrų ir moterų atstovavimo.

Skatinti visą žiniasklaidos bendruomenę laikytis lyčių lygybės principų

Rekomenduojame kelti visų žiniasklaidos priemonių darbuotojų sąžinumą. Skatinti bendruomenę atsakingai žiūrėti į žiniasklaidos pranešimų turinį ir suteikti galimybę įgyti pagrindinių žinių apie lyčių lygybės principus ir redakcijos politiką lyčių lygybės, žmogaus teisių ir aktyvaus dalyvavimo demokratinuose procesuose klausimais.

Rūpintis tobulinimusi ir gera praktika

Socialiai atsakingos redakcijos siekia didinti sporto žurnalistų profesionalumą ir kompetencijas.

Siekiant skatinti ir įgyvendinti gerą praktiką sporto ir kitų sričių žurnalistams, rengiantiems informaciją apie skirtingų lyčių sportininkus ar sportą, patariama susipažinti su Tarptautinio olimpinio komiteto šios srities rekomendacijomis ir jas taikyti.

TIKSĖJO LYG ŠVEICARIŠKAS LAIKRODIS

TREČIOSIOS JAUNIMO ŽIEMOS OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS, VYKUSIOS ŠVEICARIJOS MIESTE LOZANOJE, VEIKĖ TARSİ GERAI SUDERINTAS ŠVEICARIŠKŲ LAIKRODŽIO MECHANIZMAS. „ORGANIZATORIAI BUVO LABAI GERAI PASIRUOŠĘ“, – SAKO MISIJOS VADOVĖS PAREIGAS ŠIOSE ŽAIDYNĖSE ĖJUSI L TOK PROJEKTŲ VADOVĖ AGNĖ VANAGIENĖ.

LINA DAUGĖLAITĖ

Kaimelyje mūsų sportininkus aplankė L TOK vadovai

Agnei Vanagienei šios pareigos jaunimo olimpinėse žaidynėse teko pirmąkart. Ir iškart buvo paženklintos olimpinio medaliu – žaidynėms einant į pabaigą bronzą pasipuošė Lietuvos ledo ritulininkas Arturas Seniutas.

„Tai trečios jaunimo žiemos olimpinės žaidynės ir pirmą kartą jose Lietuvos sportininkas pelnė medalį. Tikėjomės medaliu, nes žinojome ledo ritulio varžybų subtilybes. Buvo aštuonios komandos, trijose iš jų buvo po Lietuvos atstovą. Mūsų sportininkai skirstant komandas buvo gan aukštai reitinguojami. Ir vienam jų pasisėkė. Smagu, kad galėjau būti šio džiugaus įvykio dalimi“, – mintimis į maloniausias žaidynių akimirkas grįžta misijos vadovė.

Stebėti ledo ritulio batalijų į žaidynes buvo atvykę ir ritulininkų tėvai, tad medaliu visi drauge džiaugėsi. „Vaikinų tėvai lankėsi ir olimpiniam kaimelyje. Pasėdėjome, pavakarojome, L TOK vardu medalininkui įteikėme specialų apdovanojimą“, – prasitaria A. Vanagienė.

Beje, du iš trijų Lietuvos ledo ritulininkų studijuoja Suomijoje ir žaidžia šios šalies ledo ritulio komandose, todėl A. Vanagienė viliasi, kad gerų ledo ritulininkų turėsime.

SUDĖTINGA ATRANKA

Iš viso Lietuvai šiose jaunimo žiemos olimpinėse žaidynėse atstovavo 15 sportininkų. Ir tai buvo rekordinis skaičius, kurį derėtų laikyti dar vienu Lietuvos laimėjimu. „Sudėtinga atranka, kai kuriose sporto šakose – ypač. Turime gerų dailiojo čiuožimo atstovų, bet jų atranka apskritai labai paini. Apmaudu, kad nė vienas mūsų čiuožėjas nepateko, nes tikrai turime gabių ir galinčių dalyvauti. Akivaizdu, kad sportininkų atrankos sistemos sunkėja, todėl tie 15 dalyvių la-

bai džiugina ir nuteikia optimistiškai“, – sako pašnekovė.

A. Vanagienės tikinimu, visi Lietuvos atstovai žaidynėse daugmaž pasirodė taip, kaip tą dieną galėjo geriausiai: „Jiems tai buvo rimčiausias jėgų išbandymas ir kartu garbė. Kiek teko kalbėti su sportininkais, kiekvienas didžiavosi vilkėdamas Lietuvos rinktinės aprangą ir atstovaudamas savo šaliai.“

Gerokai daugiau žaidynėse pasiekti tikėjosi snieglenčininkas Motiejus Morauskas. „Snieglenčių trasa, kiek teko kalbėtis su sportininko tėvu ir treneriu, buvo sudėtinga. Gaila, kad jis griuvo, bet snieglenčininkai eina ir daro maksimumą, nes tik taip įmanoma tikėtis aukštos vietos. O nukristi gali kiekvienas. Motiejui taip ir atsitiko. Jis visais bandymais siekė aukštos vietos. Daug lyderių, norėjusių aukšto rezultato, krito, nes trasa sudėtinga“, – pasakoja L TOK atstovė.

Žaidynių rezultatai bus aptarti susitikus su federacijų vadovais. Bet pašnekovė neabejoja, kad tiek su misijos darbu, tiek su sportininkų rengimo procesu susijusių pamokų bus. Juk visada gali būti dar geriau.

ŠVEICARIŠKOS NAUJOVĖS

Tokio rango varžybose A. Vanagienei misijos vadovo pareigos teko pirmąkart, bet jų ėmėsi prieš tai „pasitreniravusi“ Europos žaidynėse ir Europos jaunimo olimpinuose festivaliuose. Ir nors ankstesnių renginių mastas tarsį mažesnis, bet Lietuvos sportininkų delegacijos juose buvo gerokai didesnės. Pavyzdžiui, į vasaros sporto renginius atletų vyko per septynias dešimtis.

„Nebuvo Lozanoje sunku, – šypsoi A. Vanagienė paklausta, ar nebuvo sudėtinga ganyti jaunimą šiose žaidynėse. – Geri vaikai.

MISIJA

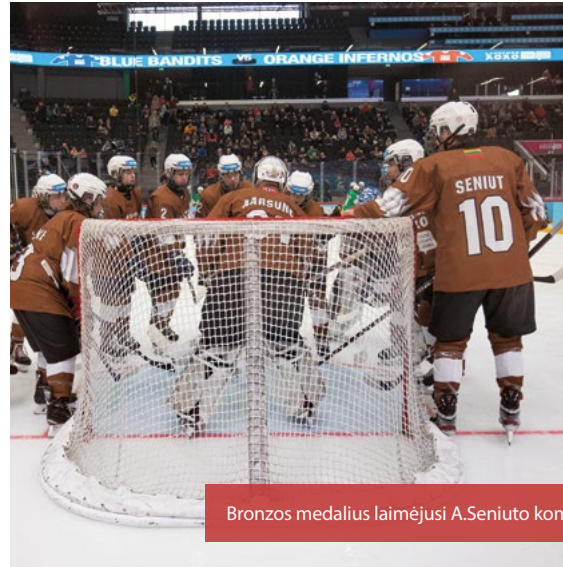
Su A.Vanagienė misijoje dirbo jos pavaduotojai E.Petkus ir V.Vencienė, gydytoja D.Baubinienė.

Žaidynėse sportininkais rūpinosi treneriai: lygumų slidininkais – M.Kačanovskis, A.Drūsus ir techninis darbuotojas J.Drūsus, biatlonininkais – K.Baltakis, A.Aleksandravičienė ir techninis darbuotojas T.Vitkūnas, ledo ritulininkais – T.Kaminskas, snieglenčininku – A.Morauskas, kalnų slidininkais – I.Januškevičiūtė.

Sportininkų pasirodymus šalies žiniasklaidoje nušvietė žurnalistai G.Saročka ir J.Sarapas.

M.Morausko skrydis

Bronzos medalius laimėjusi A.Seniuto komanda

Jaunius Sarapo ir Ols nuotr.

Juolab su pirmuoju srautu atvyko vienuolika, su antruoju – tik keturi sportininkai.“

Dar šiek tiek apie organizacinius niuansus. Kaip jau minėta, šiose žiemos jaunimo olimpinėse žaidynėse pirmą kartą sportininkai dalyvavo dviem srautais. Tai reiškia, kad sportininkams nereikėjo būti Lozanoje nuo atidarymo iki uždarymo – jie buvo išskirstyti į du laikotarpus pagal varžybų grafiką.

Pirmąsų žaidynių dalyviams vežioti buvo pasitelktas viešasis transportas. Visi – tiek oficialūs asmenys, tiek treneriai, tiek sportininkai – naudojami autobusais, tramvajais ar metro, o į kalnus kilo gondolomis drauge su atvykusiais turistais.

„Dėl šių naujovių nusiskundimų nebuvo. Transporto sistema veikė labai gerai ir tiksliai pagal grafiką. Tik vykstant į kai kurias varžybas buvo, pavyzdžiui, net keturi persėdimai. Tada kelionė trukdavo puse, o kartais ir tris valandas. Tai nuvargindavo sportininkus. Bet sąlygos visiems buvo vienodos“, – primena Lietuvos delegacijos misijos vadovė.

Šveicarai pasistengė, kad žaidynių organizacinė sistema veiktų tiksliai, kaip ir jų garsieji laikrodžiai.

Naujovių šveicarai griebėsi siekdami sumažinti organizacines išlaidas ir būti draugiški gamtai. „Tai prisidėjo prie tvarumo, ekologijos ir sąnaudų optimizavimo. Transportui nereikėjo papildomų išlaidų. Išskyrus biatloną. Šios sporto šakos varžybos vyko Prancūzijoje, o mes gyvenome Šveicarijoje. Tad jie vieninteliai turėjo autobusus, kurie juos veždavo į trasas.

Vadinamoji dviejų srautų sistema irgi leidžia sutaupyti, nes reikia mažesnio olimpinio kaimelio. Be to, ši sistema ypač tinka jaunimui, nes sportininkams, kurių dauguma moksleiviai, netenka praleisti daug pamokų. Juolab žinant, kad prieš žaidynes visi jie buvo parengiamosiose stovyklose. Laikas, kai šie jaunuoliai atitrūksta nuo mokyklos, ir taip gana ilgas. Manau, sprendimai buvo geri ir bus toliau praktikuojami“, – šveicarų įvestomis naujovėmis nesiskundžia LTOK atstovė.

Sportininkų gyvenimo sąlygos buvo puikios: jie įsikūrė visiškai naujame studentų bendrabutyje ir tapo pirmaisiais jo gyventojais. Visi kambariai buvo dviviečiai su virtuvėlėmis, viskas nauja, nenaudota. Tik tuose kambariuose mūsų šaliai neužsibūdavo. Jaunimui buvo pasiūlyta daugybė veiklų ir pramogų.

„Visa jaunimo žaidynių koncepcija tokia, kad tai – ne tik sportas, bet ir daugybė edukacinių programų. Pradedant nuo įvairiausių interaktyvių žaidimų telefonuose – sportininkai galėjo parsisiųsti programėlių. Taip pat vyko daugybė susitikimų su įvairių šalių olimpiniais čempionais, prizininkais. TOK prezidentas Thomas Bachas gal tris kartus buvo atvykęs į olimpinį kaimelį susitikti su

”

MŪSŲ JAUNIMAS NUO RYTO IKI VAKARO BUVO UŽSIĖMĖS. KAI TIK BUVO LAISVA DIENA, JŲ NIEKADA NERASDAVAI KAMBARIUOSE, JIE VIS KAŽKĄ VEIKDAVO: BĖGIODAVO, KEISDAVOSI ŽENKLIUKAIS, KEPURAITĖMIS IR PANAŠIAI.

AGNĖ VANAGIENĖ

sportininkais. Mūsų jaunimas nuo ryto iki vakaro buvo užsiėmęs. Kai tik buvo laisva diena, jų niekada nerasdavai kambariuose, jie vis kažką veikdavo: bėgiodavo, keisdavosi ženkliukais, kepuraitėmis ir panašiai“, – pasakoja misijos vadovė.

DALYVAVO VISAS MIESTAS

Pasak A.Vanagienės, į akis krito tai, kad daug miesto gyventojų, ypač vyresnio amžiaus, savanoriavo. Tuo pačiu miesto autobusu su žaidynių dalyviais važiuojantys savanoriai sportininkus kalbindavo, domėjosi, iš kur jie atvykę, kokiose varžybose dalyvauja.

„Visas miestas buvo išpuoštas žaidynių talismanais, logotipais, buvo daug atributikos ir suvenyrų parduotuvėlių. Vyravo pakili nuotaika, miestiečiai įsitraukė į žaidynes, dalyvavo, palaikė. Ir nesvarbu, kas rungtyniavo – šveicaras ar lietuvis“, – smagių prisiminimų iš Loanos parsivežė A.Vanagienė.

Stebino lietuvius, kad į varžybas susirinkdavo daugybė žiūrovų. Net ir ne itin populiariose žiūrovų netrūkdavo. Beje, kai ko Lozanoje labai trūko – ogi sniego. Mieste jo iš viso nebuvo. Ir nors naktimis čia laikydavosi lengvas šaltukas, dienomis termometro stulpelis pakildavo iki penkių ar net devynių laipsnių šilumos.

„Visos kalnų slidinėjimo trasos buvo „pūstos“. Tik aukštikalnėse, kur vyko snieglenčių varžybos, buvo natūralaus sniego. Visur šiemet jo trūksta“, – atsidūsta A.Vanagienė.

Sniego trūkumas Europoje apsunkino Lietuvos sportininkų pasirėmimą žaidynėms. Ne tik apsunkino, bet ir sutrumpino. Įprastos stovyklos artimajame užsienyje, pavyzdžiui, Slovakijoje, nebėto, todėl teko keliauti paskui sniegą tolyn į Italiją, Austriją. O kelionė į šias šalis ne tik ilgesnė, bet ir brangesnė, todėl atitinkamai trūpdavo stovyklavimo laikas.

PASKUI OLIMPINĖIŲ NORMATYVĄ

AŠTUONIOLIKMETĖ PLAUKIKĖ KOTRYNA TETEREVKOVA, PERGALIŲ SKONĮ JAU PAJUTUSI JAUNIMO VARŽYBOSE, ŠIEMET ATKAKLIAI SIEKS KELIALAPIO Į TOKIJO OLIMPINES ŽAIDYNES.

LINA DAUGĖLAITĖ

Kotryna plaukia 100 ir 200 m krūtine. Tad jai įkėlus koją į šalies rinktinę, kurioje nebeliko Rūtos Meilutytės, pasigirdo kalbų, kad jaunoji plaukikė užėmė Lietuvos auksinės žuvelės vietą.

„Pirmose varžybose tarp suaugusiųjų gal jatau spaudimą. Dabar jaučiuosi laisvai. Tiesiog darau savo darbą ir plaukiu, kaip galiu“, – sako Kotryna.

Iš pradžių buvo ne itin jauku ir dėl to, kad atsidūrė tarp naujų žmonių, vyresnių kolegų. „Anksčiau turėjau kitą komandą – kiti žmonės, kiti draugai. Bet Lietuvos rinktinėje visi draugiški. Kuo toliau, tuo geriau vienas kitą pažįstame, priprantame: jie prie manęs, aš – prie jų“, – džiaugiasi K.Teterevkova.

Mergina prisipažįsta, kad neįtikėtina iš pradžių buvo ir šalia labiausiai tituluoto rinktinės nario Dano Rapšio. „Buvo kažkaip vau – juk jis čempionas. Bet dabar jau kaip draugas man“, – šypsosi plaukikė pasakodama, kad iš Dano dažnai išgirsta draugiškų ir naudingų patarimų. Jų negaili ir kiti rinktinės nariai, bet Danas savo arsenale turi sukaupęs bene daugiausiai. „Ir posūkius, ir „išėjimus“ man pataisė, dėl to esu jam dėkinga. Duoda pastabų draugiškai, nuoširdžiai. Smagu, kai rinktinėje tokia atmosfera“, – džiaugiasi plaukikė.

Vasarį trenerio Michailo Romanovskio auklėtinė leido treniruoti stovykloje užsienyje, į ją išvyko dar sausio pabaigoje. Į Lietuvą trumpam užsukusi žiemos gale, netrukus ji vėl krausis lagaminus – šįkart į aukštikalnes, kur rengsis Europos čempionatui. Jis vyks gegužę Budapešte.

Grįžusi į Vilnių K.Teterevkova treniruojasi Fabijoniškių baseine. Baseinas naujas, bet trumpas – 25 m ilgio. Retkarčiais, dažniausiai šeštadieniais, treniruotės vyksta Elektrėnuose. „Laukiam ilgo Lazdynų baseino, nes tokio trūksta“, – sako Kotryna, kuri, kaip

Deividas Skavičius

ir visi plaukikai sostinėje, apie 50 m baseiną namuose tik svajoja.

Šių metų Europos čempionatas – tik tarpinė stotelė. K.Teterevkova norėtų įsigyti olimpinį traukinį – įvykdyti A normatyvą ir išbandyti jėgas Tokijuje.

Pagrindinė vilnietės Kotrynos konkurentė Lietuvoje – kaunietė Agnė Šeilekaitė, su kuria iškovojo medalius 2018 m. jaunimo olimpinėse žaidynėse Buenos Airėse. Tąkart A.Šeilekaitė laimėjo auksą plaukdama 50 m krūtine, o K.Teterevkova 100 m nuotolio varžybose iškovojo bronzą, o 200 m distancijoje – sidabrą.

Plaukimo specialistai neabejoja, kad Kotryna – talentinga plaukikė. „Ji turi išskirtinius vandens pojūčio duomenis, turi unikalias kojas, kuriomis itin stipriai atsispiria ir vandeny jomis gerai dirba. Lengvutė, lieknutė – mažas vandens pasipriešinimas. Džiugu žiūrėti, kaip ji progresuoja“, – po jaunimo olimpinė žaidynių yra sakęs pagrindinės K.Teterevkovos konkurentės A.Šeilekaitės treneris Giedrius Martinionis.

Kotryna neslepia, kad silpniausia jos vieta – posūkių, „išėjimų“ ir rankos: „Bet Danas padėjo posūkį pagerinti. Šiuo metu prie „išėjimo“ dirbu. Tai startas į vandenį ir plūduravimas po juo. Ir rankas tobulinu, nes jos – silpnos.“

2019-ieji Kotrynai buvo iššūkių metai. Debiutas pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose pareikalavo daug jėgų. Vien tai, kad atsiduri tarp pajėgiausių planetos plaukikų, tampa nemenku išbandymu. „Viskas nauja, šiek tiek baisu, jaučiausi sutrikusi. Bet priprantu prie sąlygų, prie komandos“, – sako plaukikė, kuriai praėję metai dovanojo neįkainojamos patirties, bet buvo ne tokie sėkmingi kaip 2018-ieji.

Visai sausi nebuvo ir 2019-ieji – Europos jaunimo čempionate M.Romanovskio auklėtinė laimėjo sidabrą plaukdama 50 m krūtine.

Šiemet aštuoniolikmetei teks ne tik pakovoti dėl olimpinio kelialapio, o sėkmės atveju – ir pačiose olimpinėse žaidynėse, bet ir pasiruošti abitūros egzaminams. K.Teterevkova – Vilniaus „Žemynos“ gimnazijos dvyliktokė. Plaukikė pripažįsta, kad mokytis nelengva, nes dažniausia tą tenka daryti ne mokykliniame suole, o treniruoti stovyklose, gavus mokytojų užduotis nuotoliniu būdu.

Ir savo profesiją ji norėtų susieti su sportu. Gal pasirinktų Lietuvos sporto universitetą Kaune. Buvo kilę minčių ir apie Ameriką, kurioje puikios sąlygos mokslus derinti su sportu. „Bet nelabai traukia ten, nors... nesu bandžiusi“, – kategoriško „ne“ dar nesako vilnietė.

DARBAS IR HOBIS

LIETUVOS DVIRAČIŲ TREKO RINKTINĖS KINEZITERAPEUTAS 29-ERIŲ KAUNIETIS TOMAS LINKSMUOLIS JAU PRIPRATO, KAD VIENI JĮ VADINA VARDU, O KITI – PAVARDE.

MARYTĖ MARCINKEVIČIŪTĖ

Šita pavardė turi savo istoriją, ji mane įpareigoja. Pavardę paveldėjau iš savo senelio, kuris yra pirmasis Linksmuolis Lietuvoje. Nuo kūdikystės jis augo vaikų namuose Kaune ir buvo labai linksmas vaikas, todėl jį ir praminė Linksmuoliu. Ši pavardė nėra iš piršto laužta. Iš pagarbos seneliui, kuris irgi yra Tomas Linksmuolis ir kuriam šiemet sukaks jau 90 metų, turiu stengtis būti linksmas, nors ne visada tai pavyksta“, – prisipažįsta Tomas.

Su Lietuvos dviračių treko meistras T.Linksmuolis dirba ketvirtus metus ir džiaugiasi, kad yra laikomas jų šeimos nariu. Anksčiau porą metų jis globojo Lietuvos regbio rinktinės ir užsiėmė individualia praktika. Kai 2015-aisiais atsidūrė Lietuvos olimpiniam sporto centre, sulaukė siūlymo padirbėti su Lietuvos dviračių treko rinktine.

„Nuvažiavau į Panevėžyje vykusią treniruočių stovyklą, susipažinau su trenerio Dmitrijaus Leopoldo vadovaujamais sprinteriais, su jais padirbėjau. Sutarėme, kad su rinktine vyksiu į Pasaulio taurės varžybas Naujojoje Zelandijoje. Tada dar trumpam buvau nuvykęs į treniruočių stovyklą su Andriumi Gudžiumi, o iš jos skubėjau į Naująją Zelandiją. Reikėjo apsispręsti, su kuo toliau dirbti. Susitariau su dviratininkais, su kuriais dabar visur važinėju“, – pasakoja Tomas.

Dabar jis nuo traumų saugo ne tik sprinterius, bet ir prie jų prisijungusių daugiakovininkę Oliviją Baleišytę. Dviratininkus Tomas globojo ir per Rio de Žaneiro olimpinės žaidynės, kasmet vyksta į pasaulio ir Europos čempionatus, o dabar akiratyje – Tokijo olimpinės žaidynės.

Tomas gyvena Kaune, dviratininkai – Panevėžyje, bet jie namie mažai būna, dažniausiai dirba treniruočių stovyklose. Prieš svarbius startus Tomas visada atvažiuoja į jų stovyklas, dirba per pasaulio ir Europos čempionatus, Pasaulio taurės ir kitas varžybas. Tačiau šiemet sausį į šeštąjį Pasaulio taurės etapą Kanadoje jis negalėjo išvykti.

T.Linksmuolis ir Lietuvos olimpinės rinktinės vyr. gydytojas D.Barkauskas su S.Krupeckaitė ant rankų po triumfo 2019 m. Europos žaidynėse Minske

Vytauto Dranginio nuotr.

”

KINEZITERAPIJA – TAI MANO DARBAS IR HOBIS. BE TO, ŠIUOS DU ELEMENTUS MAN PAVYKO SUSIETI SU DAR VIENU POMĖGIU – SPORTU, BE KURIO GYVENTI NEGALIU.

TOMAS LINKSMUOLIS

„Esu pirmas šeimoje, pasirinkęs medicinos sritį. Nežinau, iš kur tas noras atsirado, bet nuo vaikystės visą laiką svajojau būti mediku. Taip susiklostė, kad įstojau studijuoti kineziterapiją, o dabar net neįsivaizduoju kitos srities, kur galėčiau geriau save realizuoti. Kineziterapija – tai mano darbas ir hobbis. Be to, šiuos du elementus man pavyko susieti su dar vienu pomėgiu – sportu, be kurio gyventi negaliu“, – džiaugiasi Tomas, kuris Lietuvos sporto universitete baigė bakalaurą studijas, o Sveikatos mokslų universitete – magistrą.

Jis devynerius metus lankė plaukimo treniruotes, tačiau didelio meistriskumo plaukiku netapo. Dabar lanko braziliško kovos meno džudžitsu pratybas, puiki susisiekimo priemonė jam yra dviratis.

„Netgi treke važiavau“, – šypeli.

„Su didelio meistriskumo dviratininkais, olimpiečiais nesunku dirbti, jie patys savimi rūpinasi. Komandoje – gera disciplina, o ir pats sportas nėra gausus traumų. Didžiąjame sporte įdomu dirbti todėl, kad mano pastangos turi įtakos rezultatams. Dirbdamas su dviratininkais pats įgyju nemažai praktikos. Komandoje pasitikime vienas kitu, sportininkai šimtu procentų įgyvendina mano teikiamas rekomendacijas, o Simona Krupeckaitė – ir šimtu dešimt procentų“, – džiaugiasi Tomas.

Jeigu sportininkas prie starto linijos nesijaučia gerai, kineziterapeutas pradeda galvoti, kaip jam padėti. Pagrindinis tikslas, kad dviratininkai negautų traumų arba ją patyrę kuo greičiau atsistotų ant kojų. Tomas dėl dėmesį skiria bendrajam fiziniam pasirėngimui.

„Jeigu dviratininkas patiria traumą, yra įvairių priemonių, kurios padeda jam atsigauti: manualinė terapija, funkcinės neurologijos gydymas ir kt. Stengiuosi, kad po sunkių krūvių sportininkas kuo greičiau atsigautų, bet masažų neatlieku, nes šios srities nesu gerai įvaldęs“, – sako Tomas.

T.Linksmuolis Kaune viename iš sporto klubų „Fitnie Square by Galinta“ turi kineziterapijos konsultacijų kabinetą. Yra vedęs, sūnui Benui – metukai ir aštuoni mėnesiai, žmona dirba rinkodaros srityje.

LIETUVOS OLIMPIEČIŲ ŽEMĖLAPIS

NEPRIKLAUSOMYBĘ ATKŪRUSIAI LIETUVAI TOKIJAS BUS AŠTUNTOJI VASAROS OLIMPINĖ STOTELĖ. SEPTYNERIŲ ŽAIDYNIŲ – NUO BARSELONOS IKI RIO DE ŽANEIRO – DURIS PRAVĖRĖ 271 ŠALIES SPORTININKAS. LIETUVOS OLIMPIEČIŲ ŽEMĖLAPIS ATSKLEIDŽIA ĮDOMIŲ DETALIŲ APIE MIESTŲ IR MIESTELIŲ INDĖLĮ BURIANT OLIMPINĘ LIETUVOS ŠEIMĄ.

JULIUS BLIŪDŽIUS

Nuo 1992-ųjų, kai trispalvė grįžo į olimpinę bendruomenę, Lietuvai žaidynėse atstovavo 64 lengvaatlečiai – gausiausiai iš visų kitų sporto šakų atstovų. Septyniose olimpiadose iš viso žaidė 53 krepšininkai ir tai yra antras rezultatas po lengvaatlečių. Trečią vietą pagal šį parametą užima dviračių sportas (plentas, trekas, BMX – 33), ketvirtą plaukimas (29), penktą – irklavimas (22).

46 sportininkai (17 proc. dalyvių) grįžo namo su olimpiniais medaliais. Nors formalioje įskaitoje tai tebtų trys medaliai, mūsų krepšinio rinktinės iškovoti Barselonoje, Atlantoje ir Sidnėjyje, bronzos apdovanojimus turi 26 skirtingi krepšininkai. Arčiausiai

krepšinio – irklavimas, turintis šešis olimpinis prizininkus.

Penkiakovininkas Andrejus Zadneprovskis yra vienintelis ne Lietuvoje gimęs olimpietis, Lietuvai po nepriklausomybės atkūrimo iškovojęs du olimpinis medalius. Jis gimė Karaliaučiuje.

DIDŽIŲJŲ MIESTŲ LENKTYNĖSE PIRMAUJA...

...Kaunas. Į žaidynes išsiuntęs 65 sportininkus Kaunas lenkia Vilnių – iš sostinės kilę 59 atletai. Tiesa, Vilniui vasaros olimpiadose atstovavo trylikos skirtingų sporto šakų atstovai, Kaunui – dešimties.

Kiti miestai gerokai atsilieka. Galima palyginti: Kaunas išugdė

LIETUVOS OLIMPIEČIAI VASAROS OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE (NUO 1992 M.)

Miestas, rajonas	Olimpiečiai	Medalininkai
Kaunas	65	12
Vilnius	59	7
Panevėžys	19	
Klaipėda	19	5
Šiauliai	12	3
Alytus	10	1
Ne Lietuvoje	7	1
Marijampolė	6	2
Kretinga	5	4
Tauragė	5	
Kauno raj.	4	
Utena	4	
Anykščiai	3	1
Šilalė	3	1
Šilutė	3	1
Pabradė	3	
Plungė	3	
Skuodas	3	
Telšiai	3	
Jonava	2	1
Birštonas	2	
Jurbarkas	2	
Prienai	2	
Rokiškis	2	
Klaipėdos raj.	2	
Šilutės raj.	2	1
Biržai	1	1
Kaišiadorys	1	1
Kupiškio raj.	1	1
Rietavas	1	1
Šakiai	1	1
Zarasai	1	1
Druskininkai	1	
Gargždai	1	
Kupiškis	1	
Kuršėnai	1	
Mažeikių raj.	1	
Molėtai	1	
Naujoji Akmenė	1	
Palanga	1	
Pasvalio raj.	1	
Prienų raj.	1	
Radviliškis	1	
Raseiniai	1	
Skuodo raj.	1	
Ukmergė	1	
Varėna	1	

daugiau olimpiečių nei Klaipėda, Panevėžys ir Šiauliai – kiti trys miestai iš didžiojo penketo – kartu sudėjus. Arba, dar kitaip skaičiuojant, 46 proc. olimpiečių yra iš Vilniaus arba Kauno, nors bendras gyventojų skaičius šiuose didžiausiuose šalies miestuose sudaro 30 proc. Lietuvos gyventojų.

Kaunas turi daugiausiai medalininkų – dvylika. Antras po jo žengia Vilnius (7), bet Klaipėda nuo sostinės atsilieka tik dviem medaliais, nors olimpinėse žaidynėse klaipėdiečių yra dalyvavę kur kas mažiau nei vilniečių. Čia išsišoka Kretinga, kuriai penki olimpiečiai pelnė keturis medalius.

KUO YPATINGI BIRŠTONAS IR ŠILALĖ?

Tik 27 proc. Lietuvos olimpiečių yra moterys. Pagal šį rodiklį Vilnius gerokai lenkia Kauną. Iš šalies sostinės į vasaros olimpinės žaidynes vyko 22 sportininkės, iš Kauno – dvylika. Panevėžys šiame sąraše trečias – septynios.

Irkluotoja Violeta Bernotaitė, 1992 m. Barselonos žaidynių dalyvė, gimė Vieksniuose, Mažeikių rajone, tačiau patys Mažeikiai yra didžiausias Lietuvos miestas, po nepriklausomybės atkūrimo dar neišsiuntęs nė vieno savo atstovo į vasaros olimpinės žaidynes. Marijampolė – didžiausias miestas, dar neturėjęs olimpietės moters.

Tuo metu vos 2,4 tūkst. gyventojų turintis Birštonas yra mažiausias miestas, po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvai išauginęs bent du olimpiečius, o 4,8 tūkst. gyventojų turinti Šilalė – mažiausias miestas, sugebėjęs į didįjį sporto kelią išlydėti skirtingų lyčių kraštiečius – olimpiečius (dviratininką Ramūną Navardauską, krepšininką Marijoną Petravičių ir irkluotoją Donatą Vištartaite).

LENGVAATLEČIŲ IEŠKOK DZŪKIOJE

Žvelgiant į didžiuosius miestus bei regionus į akis krinta ryškus sporto šakų pasiskirstymas. Pavyzdžiui, 80 proc. alytiškių, po nepriklausomybės atkūrimo dalyvavusių vasaros olimpinėse žaidynėse, – lengvaatlečiai.

Apskritai Pietų Lietuva (Alytus, Druskininkai, Varėna, Birštonas, Prienai) į pastarąsias septynias olimpiadas išsiuntė 17 sportininkų, iš kurių net 13 – lengvaatlečiai (76 proc.).

Vaizdžiau tariant, dzūkai turi beveik tiek pat lengvaatlečių olimpiečių kiek ir Vilnius (15), daugiau nei Kaunas (9) ir daugiau nei Klaipėda, Marijampolė, Panevėžys bei Šiauliai kartu sudėjus (9). Vadinasi, kas penktas Lietuvai nuo Barselonos iki Rio de Žaneiro žaidynių atstovavęs lengvaatletis – dzūkas.

KAUNAS – KREPŠINIO SOSTINĖ

Kad ir kaip įprastai tai skambėtų, šį šūkį patvirtina skaičiai. 36 proc. olimpinėse žaidynėse dalyvavusių krepšininkų, tai yra kas trečio, gimtasis miestas yra Kaunas.

Olimpiečių skaičiai, ko gero, tiksliai atspindi skirtinguose miestuose vyraujančias sporto tradicijas. Kaune dominuoja krepšininkai ir plaukikai, o Vilniuje – lengvaatlečiai, irkluotojai ir penkiakovininkai.

62 proc. olimpinėse žaidynėse dalyvavusių plaukikų yra iš Kauno ir Panevėžio, 70 proc. penkiakovininkų – iš Vilniaus. Keturi iš penkių į vasaros olimpiadas vykusių tauragiškių buvo imtynininkai. Kretinga iki olimpinio lygio išugdė keturis krepšininkus ir pagal šį skaičių nusileidžia tik Kaunui, Vilniui ir Klaipėdai. O visi olimpiniai buriuotojai yra iš Kauno.

DIDŽIŲJŲ MIESTŲ OLIMPIEČIAI

- Kaunas: krepšininkai – 19, plaukikai – 10, lengvaatlečiai – 9, buriuotojai – 6.
- Vilnius: lengvaatlečiai – 15, irkluotojai – 8, penkiakovininkai – 7, krepšininkai – 7, plaukikai – 6.
- Klaipėda: krepšininkai – 5, dviratininkai – 4.
- Šiauliai: baidarių ir kanojų irkluotojai – 4, krepšininkai – 3.
- Panevėžys: plaukikai – 8, dviratininkai – 7.

SIRGIMO KARŠTLIGEI ĮPUSĖJUS

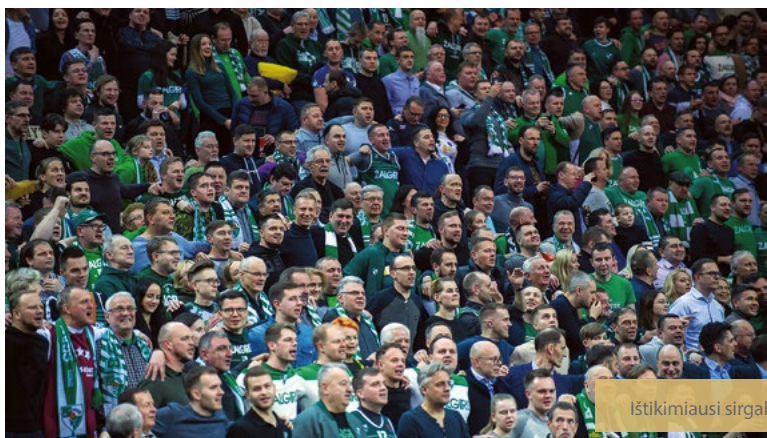
PERSIVERTUS KALENDORINIAMS METAMS, ĮPUSĖJA IR KAI KURIŲ SPORTO ŠAKŲ, PAVYZDŽIUI, KREPŠINIO, SEZONAS. O TAI GERA PROGA PAKALBĖTI APIE MŪŠŲ SIRGALIŲ ĮPROČIUS. KODĖL VIENIEMS SPORTO GERBĖJAMS BURBĖTI AR VISAI ATSUKTI NUGARĄ UŽTENKA TRUMPO PALAIKOMOS KOMANDOS NESĖKMIŲ RUOŽO, O KITIEMS NET IR ILGA JŲ SERIJA NENUMUŠA EMOCIJŲ KARŠČIO?

DR. DAINIUS GENYS

Mokslinėje literatūroje sirgalių lojalumo klausimas neblogai ištyrinėtas. Yra daugybė įvairiausių tipologijų: sirgaliai grupuojami įsitraukimo (didelio / mažo), vertybinių nuostatų (tradicinių / vartotojiškų), tapatybės (grupinės / individualios) ir kitokių pagrindu. Pastaruoju metu sirgalių lojalumas siejamas su vartotojiškais įgūdžiais, tai yra ryšius su mylima komanda bandoma paaiškinti per lojalumo „prekės ženklui“ aspektą. Romantiškesnės laikysenos pilietis galėtų didžiai pasipiktinti tokiu garbinamos komandos sulyginimu. Pavyzdžiui, ar kas nors galėtų rimtai traktuoti tokį aiškinimą sovietiniais laikais, legendinių Kauno ir Maskvos krepšinio komandų dvikovų įkarštyje?

Šiandien, kai pažangios technologijos leidžia vienu metu tiesiogiai sekti tiek vietinės, tiek geografiškai tolimos komandos žaidimą, ryšiai tampa ne tokie tvirti. Potencialių palaikymo kandidatūrų skaičius išsiplėtė neregėtai plačiai.

Kažin ar reikia atskirai minėti sirgalių lojalumo svarbą nūdienos komandų rinkodarai. Viena labiausiai pastebimų pasaulinių rinkodaros tendencijų – bandymas gausinti klientų (šiuo atveju sirgalių) gretas. Šiandien priėjusi nuostata rūpintis kiekybe, nes tai lengviau leidžia įvertinti gerbėjų minios duodamą naudą klubams: tai ir didesni dividendai už transliavimo teises, ir geresnis bilietų pardavimas, ir brangesni reklamos įkainiai. Nepulsiu įrodinėti galimos gilesnio ryšio (sirgalių ir komandos) teikiamos naudos, kuri gali būti ne mažiau vaisinga, o kartais gal net stipriai našesnė. Kad ir kaip ten būtų, pastarasis aspektas, regis, vis labiau nugula užmarštin. Tai būdinga ne tik rinkodaros strategijoms, bet ir eilinių žiūrovų nuostatomis.

Alfredo Piazzio nuotr.

Ištikimiausi sirgaliai

”

REGINT VIS LABIAU ĮSIGALINTŲ PERGALIŲ REIKALAVIMĄ, KARTAIS NORISI ELGTIS PRIEŠINGAI – IŠSIRINKTI DAŽNIAUSIAI PRALAIMINČIĄ KOMANDĄ IR TAPTI JOS SIRGALIUMI.

Dera pripažinti, kad šiuolaikiniai vartojimo įpročiai mus gerokai išlepino: esame pripratinti tenkinti savo įgeidžius čia ir dabar, beveik visi malonumai pasiekiami rankos atstumu. Ne tik rinkodara, bet ir technologijos medžioja mūsų pasirinkimus, siekdamos giliau įtraukti į troškimų gausinimo ir jų tenkinimo ratą. Naujoviški įpročiai persmelkę net ir užgrūdintus sirgalius. Iš čia ir vartotojiška koncepcija – pergalių lūkestis ir komandų gebėjimas jį patenkinti tampa pagrindiniu palaikymo argumentu.

Regint vis labiau įsigalintį pergalių reikalavimą, kartais norisi elgtis prie-

šingai – išsirinkti dažniausiai pralaiminčią komandą ir tapti jos sirgaliumi. Manding, gerbėjų ji neturės daug, bet iš turimų nereikės klausyti gero- kai pabodusių litanijų, kaip antai: „Sakiau, kad šį sezoną nieko nebus; nepasiteisino legionieriai; komanda nebe ta, nebe ta...“ Tikėtina, kad dėmesį bus galima sutelkti į kokybinę žaidimo analizę ir gilesnius argumentus, o ne paviršutinišką pudros kedenimą: „Šiandien sekėsi, šiandien nebuvo gynybos...“

Tokiomis akimirkomis belieka svajoti, kad kažkur, didžiulėje minioje, vis dar yra vienas kitas sentimentalusis sirgalius, kuris komandą palaiko ne tik todėl, kad kasdien trokšta pergalių. Jam pergalės nėra sirgimo karštingės stipriklis, bet atpildas už pasitikėjimą ir viltį. Tada ir santykis su komanda bus grindžiamas gebėjimu kritiškai įvertinti jos pasirodymą bei objektyvuoti galimybes atsižvelgiant į kitų konkurentų lygį. Ar daug dar yra tų, kuriems svarbu komandos narių pastangų nuoširdumas, pralaimėjimo priežasčių detalizacija ir argumentacija, žaidimo gerinimo sprendimų paieška ir originalumas ar galiausiai ilgalaikės strategijos?

LTOK archyvo nuotr.

Nuotraukoje (iš kairės): Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojai Kazimieras Motieka, Bronius Kuzmickas, AT pirmininkas Vytautas Landsbergis, AT pirmininko pavaduotojas Česlovas Vytautas Stankevičius, AT prezidiumo narys Aloyzas Sakalas, AT sekretorius Liudvikas Sabutis

LEMTINGI SPRENDIMAI

1990 M. KOVO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIAJAI TARYBAI-
ATKURIAMAJAM SEIMUI PASKELBUS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATKŪRIMĄ, JAU KOVO 15 D. LIETUVOS TAUTINIS OLIMPINIS KOMITETAS KARTU
SU KŪNO KULTŪROS IR SPORTO KOMITETO KOLEGIJA PASKELBĖ KREIPIMĄSI
Į LIETUVOS PILIEČIUS IR SPORTO VISUOMENĘ DĖL PASITRAUKIMO IŠ SSRS
SPORTO SISTEMOS.

Šiame kreipimesi pabrėžiama, „jog nuo kovo 11 d. SSRS rinktinės *de jure* ir *de facto* yra kaimyninės valstybės rinktinės, o SSRS čempionatai – kaimyninės šalies čempionatai“.

Tai buvo ne tik drastiškas iššūkis Maskvai, bet ir pagrindinės Lietuvos sporto organizacijų veiklos vieša deklaracija.

Nors tarptautinė Lietuvos sporto izoliacija truko ilgiau nei metus, Lietuvos sportininkai išlaikė garbės egzaminą! Kolaborantų tarp jų nebuvo!

Per tą laikotarpį LTOK vadovai kelis kartus buvo susitikę su Tarptautinio olimpinio komiteto vadovais, aiškino Lietuvos ir Baltijos šalių siekius dalyvauti olimpinėse žaidynėse kaip atskira komanda. Lietuvos, Latvijos ir Estijos olimpinė komitetai ryžtas galų gale buvo pastebėtas.

1991 m. rugpjūčio 29 d. Tokijuje TOK prezidentas Juanas Antonio Samaranchas paskelbė, kad Baltijos šalys dalyvaus artimiausiose olimpinėse žaidynėse.

PIRMASIS ŠIEMET EOK POSĖDIS

Sausio 27–28 d. Lozanoje vyko pirmasis šių metų Europos olimpinio komiteto (EOK) Vykdomojo komiteto posėdis, kuriame dalyvavo ir LTOK prezidentė, TOK narė Daina Gudžinevičiūtė.

EOK vadovai, EOK VK nariai susipažino su EOK biudžetu, iš klausė Europos žaidynių Krokuvėje ir Mažojoje Lenkijoje organizacinio komiteto bei neseniai Lozanoje vykusią jaunimo žiemos olimpinio žaidynių organizatorių ataskaitas. Posėdyje dalyvavo ir kalbą sakė TOK prezidentas Thomas Bachas.

EOK vykdomasis komitetas svarstė Europos jaunimo olimpinio festivalių – vasaros ir žiemos – varžybų programą ir atnaujinimus, aptarė pasirengimą deryboms su Europos Sąjunga dėl 40-osios TOK taisyklės, sprendė kitus aktualius olimpinio judėjimo klausimus.

SVARBIAUSIOS STRATEGINĖS GAIRĖS

Vasario 11–12 d. Briuselyje vyko Europos olimpinio komiteto Europos Sąjungos biuro laimėtas „Erasmus+“ sporto programos projektas „Road towards Innovative governance of NOC's and Grassroots Sport organisations (RINGS)“. Jis skirtas nacionalinių olimpinio komiteto veiklos tobulinimui.

LTOK kartu su dar dešimt nacionalinių olimpinio komiteto tapo pusterčių metų trukmės projekto partneriais. Pirmojo susitikimo metu buvo aptartos projekto įgyvendinimo gairės, numatytos partnerių funkcijos, svarbiausios strateginės kryptys ir parengti reikalingi dokumentai. Numatoma, kad projektas apims tris svarbiausias olimpinio komiteto veiklos tobulinimo kryptis: strateginę vadybą, krizių valdymą ir viešuosius ryšius.

Pirmajame RINGS projekto koordinatorių susitikime dalyvavo ir LTOK finansų, ūkio ir komunikacijos direktorė Edita Kuznecovienė bei LTOK projektų vadovė Agnė Vanagienė. Kitas projekto partnerių susitikimas numatytas gegužės 4–5 d. Vilniuje. Projektas finansuojamas Europos Komisijos „Erasmus+“ programos projekto lėšomis.

A.Vanagienė ir E.Kuznecovienė

LTOK PRIZAS „VISADA AUKŠTYN“

Skulptorius Vytautas Karčiauskas sukūrė naują LTOK prizą „Visada aukšty'n“. Jis skiriamas už nuopelnus olimpizmui. Sausio 30 d. pirmasis šiuo prizą 65-mečio proga buvo

apdovanotas „Olifėjos“ generalinis direktorius Antanas Muraška.

NUOTRAUKOSE:
A.Muraška ir naujas LTOK prizas

Gedo Saročkos nuotr.

APTARĖ BEISBOLO IR SOFTBOLO AKTUALIJAS

Vasario 6 d. LTOK skambėjo italų kalba – Vilniuje viešėjo Pasaulio beisbolo ir softbolo konfederacijos (WBSC) prezidentas Riccardo Fraccari. LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė už paramą Lietuvos beisbolui ir softbolui svečių apdovanojo Olimpine žvaigžde. LTOK prezidentei įteiktas WBSC medalis.

Svečias iš Italijos, lydimas Lietuvos beisbolo asociacijos prezidento Virvido Neverausko, asociacijos prezidiumo nario Arnoldo Ramanausko ir Lietuvos softbolo federacijos prezidentės

Dianos Pupininkienės, susitiko su D.Gudžinevičiūte, LTOK generaliniu sekretoriumi Valentinu Paketūru ir LTOK olimpinio sporto direktoriumi Einiumi Petkumi. Svečiai su LTOK vadovais aptarė pasaulines ir Lietuvos beisbolo aktualijas, svarbius olimpinio sąjūdžio klausimus.

WBSC prezidentas R.Fraccari dalyvavo Europos beisbolo konfederacijos ir Europos softbolo federacijos kongrese, kuris tą savaitgalį vyko Vilniuje.

NUOTRAUKOSE:
D.Gudžinevičiūtė ir R.Fraccari

ĮTEIKTI L TOK APDOVANOJIMAI

Vasario 20 d. pasibaigus L TOK vykdomojo komiteto posėdžiui tradiciškai buvo apdovanoti neseniai jubiliejinės sukaktis minėję olimpiniam sąjūdžiui nusipelnę žmonės.

80-mečio proga L TOK pirmojo laipsnio ženklą „Už nuopelnus“ L TOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė įteikė buvusiam bėgikui, XX olimpiados žaidynių Miunchene dalyviui, daugkartiniam Lietuvos čempionui ir rekordininkui, SSRS čempionui ir prizininkui Anatolijui Baranovui.

L TOK prizų „Citius. Altius. Fortius“ 55-mečio proga apdovanota Europos meninės gimnastikos absoliuti čempionė, pasaulio čempionato prizininkė, Lietuvos gimnastikos federacijos viceprezidentė, trenerė Dalia Kutkaitė.

D. Kutkaitė, D. Gudžinevičiūtė ir A. Baranovas

LANKĖSI AMBASADORIUS

Vasario 19 d. L TOK lankėsi Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Japonijoje Gediminas Varvuolis. Svečias susitiko su L TOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė ir Lietuvos komandos Tokijo olimpinės žaidynės misijos vadovu Einiumi Petkumi, kitais delegacijos nariais.

Ambasadorius susipažino su Lietuvai kelialapius jau iškovojuusių sportininkų sąrašu, laukiančiais atrankos į Tokijo olimpinės žaidynės etapus bei varžybomis, bilietų platinimo sistema, atidarymo ir uždarymo renginiais, aptarė būsimus

Lietuvos Respublikos ir Vyriausybės vadovų vizitus, sirgalių iš Lietuvos srautus, Lietuvos ambasados Japonijoje „LTeam“ narių pagerbimo renginius, bendradarbiavimą žaidynių metu.

G. Varvuolis informavo apie organizatorių planuojamus įvadininius Tokijo olimpinę žaidynių renginius, viename jų balandžio mėnesį Lietuvos ambasadorius dalyvaus olimpinio deglo nešimo estafetėje.

NUOTRAUKOJE:
D. Gudžinevičiūtė ir G. Varvuolis

ŽAIDIMŲ SPORTO KOMANDŲ FINANSAVIMAS

Vasario 20 d. vyko L TOK vykdomojo komiteto posėdis. Jame patvirtintas olimpinė komandinių sporto šakų finansavimas, „Olifėjos“ 2019 m. veiklos ataskaita, aptartas „LTeam“ žiemos festivalis ir kiti klausimai.

L TOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė informavo apie Lozanoje vykusią Tarptautinio olimpinio komiteto 135-ąją sesiją ir Europos olimpinė komitetų asociacijos Vykdomojo komiteto 1-ąjį posėdį. L TOK finansų, komunikacijos ir ūkio direktorė Edita Kuznecovienė informavo apie vizitą į Briuselį, kuriame vyko Europos olimpinė komitetų projektas, skirtas nacionalinių olimpinė komitetų veiklos tobulinimui. Jame taip pat dalyvavo L TOK projektų vadovė Agnė Vanagienė.

L TOK žaidimų sporto šakų komisijos teikimu ir L TOK VK sprendimu, posėdyje buvo patvirtintas komandinių sporto šakų olimpinės pamainos programų finansavimas. Dešimčiai federacijų finansuoti numatyta 600 tūkst. eurų. Jie paskirstyti remiantis meistriskumo, sportininkų kiekio rinktinėse kriterijais bei solidarumo dotacijomis. Daugiausia, 137 tūkst. eurų, numatyta Lietuvos krepšinio federacijai, 67 tūkst. – asociacijai „Hockey Lietuva“, po kiek daugiau nei 64 tūkst. eurų – Lietuvos beisbolo asociacijai ir Lietuvos futbolo federacijai.

L TOK valdomos UAB „Olifėja“ generalinis direktorius Antanas

Sauliaus Čirbos nuotr.

Muraška VK nariams pristatė įmonės 2019 m. veiklos ataskaitą. Pasak jo, praėję metai buvo kupini iššūkių. Nepaisant to, palyginti su 2018-aisiais, 2019 m. UAB „Olifėja“ pelnas padidėjo. Parama ir dividendais L TOK iš „Olifėjos“ 2019 m. gavo daugiau nei 10 mln. eurų.

L TOK VK posėdyje taip pat buvo patvirtinti nežymūs olimpinė stipendijų pokyčiai, papildyti kandidatų bei pamainos sportininkų, ruošiamų Tokijo ir Pekino olimpinėms žaidynėms, 2019–2020 m. sąrašai.

„OLIMPINĖ KARTA“

„Olimpinė karta“ – tai 17 metų įgyvendinama programa, skirta vaikų ir jaunimo olimpiniam ugdymui, olimpinė idėjų ir sporto, kaip ugdymo priemonės, sklaidai Lietuvoje.

Šiomet rengiami programos „Olimpinė karta“ kasmetiniai apdovanojimai. „Olimpinės kartos“ programoje dalyvaujantys įstaigų pedagogai, administracijos atstovai, mokiniai, ugdytiniai, tėvai ir kiti bendruomenės nariai savanoriškai organizuoja renginius, išvykas, stovyklas, ieško naujų ir įdomių būdų, kaip skleisti olimpinės idėjas. LTOK kviečia siūsti informaciją apie puikiai dirbančius pedagogus, mokyklas ir ikimokyklinio ugdymo įstaigas, įgyvendintus projektus ir renginius, kilnius poelgius.

APDOVANOJIMŲ KATEGORIJS

Metų pedagogas. Mokyklos ar ikimokyklinio ugdymo įstaigos pedagogas, darbuotojas, kuris praėjusiais metais buvo ypač aktyvus, dalyvavo programos „Olimpinė karta“ veiklose, organizavo renginius, skatino kuo daugiau žmonių įsitraukti į projekto veiklas, įkvėpė sportuoti ir skleidė olimpinę dvasią. Apdovanojimas bus skirtas vienam mokyklos ir vienam ikimokyklinės įstaigos pedagogui.

Metų olimpinė įstaiga. Mokykla ar ikimokyklinio ugdymo įstaiga, kuri visus praėjusius metus gyveno olimpinio ritmu, dalyvavo akcijose ir renginiuose, aktyviai integravo olimpizmą į mokomuosius dalykus (mokyklose), rengė konkursus, įtraukė kitas įstaigas į savo veiklas, skleidė olimpinės idėjas savo įstaigoje ir už jos ribų. Apdovanojimas bus skirtas vienai mokyklai ir vienai ikimokyklinio ugdymo įstaigai.

Metų projektas. Praėjusiais metais kolektyvas įgyvendino įdomų ir naujovišką renginį, suorganizavo konkursą, stovyklą ar žygį, kitą įdomią veiklą. Apdovanojimas bus skirtas vienai mokyklai ir vienai ikimokyklinei įstaigai.

Metų kilnus poelgis. Pedagogas, mokinys, ugdytinis, įstaigos bendruomenės narys, partneris, kuris savo darbu, pagalba kitiems, sąžiningumu nusipelnė būti paminėtas ir apdovanotas. Pasidžiaukime puikiais žmonėmis, kurie yra pavyzdys visiems!

Daugiau informacijos:
www.olimpinekarta.lt

NAUJAS „LTEAM“ VAIZDO KLIPAS

Sukurtas naujas dviejų dalių „LTeam“ vaizdo klipas, kuriame svajonės link vedantis elitinių Lietuvos sportininkų sunkus darbas virto realiais skaičiais. „Tai duos aiškumo, nes tiek, kiek sportininkai yra nuplaukę ar nubėgę kilometrų, gali ne kiekvienas“, – pabrėžė vienas šio klipo herojų plaukikas Danas Rapšys.

Nors visi Lietuvos olimpinės rinktinės nariai yra skirtingų sporto šakų atstovai ir dažnai olimpiniam kaimelyje vienas kitą pamato pirmą kartą, nuo 2013-ųjų juos vienija Lietuvos olimpinę komandą reprezentuojantis ženklas „LTeam“.

„Būti „LTeam“ komandos dalimi reiškia, kad esu su stipriausiais šalies sportininkais. Man didelė garbė kartu su geriausiais savo sporto šakų atletais atstovauti Lietuvai“, – patikino 2016 m. olimpinėse žaidynėse debiutavęs ir vietą lėktuve į Tokiją jau užsitikrinęs D. Rapšys.

„Būti „LTeam“ nare – ne tik didžiulė garbė, įvertinimas ir išskirtinumas, bet ir atsakomybė prieš Lietuvos žmones bei ypač jaunimą, kuris galbūt šiuo metu

dar tik nedrąsiai pasvajoja, kad vieną dieną norėtų tapti Lietuvos olimpinės komandos dalimi“, – pabrėžė pastarosiose dvejose olimpinėse žaidynėse dalyvavusi šuolininkė į aukštį Airinė Palšytė.

Naujame „LTeam“ vaizdo klipe galima išvysti olimpinę čempionę penkiakovininkę Laurą Asadauskaitę-Zadneprovskienę, olimpinės bronzos laimėtoją irkluotoją Mildą Valčiukaitę, disko metiką Andrių Gudžių, krepšininką Marių Grigonį, biatlonininką Tomą Kaukėną ir į savo jau penktąsias olimpinės žaidynes patekti siekiančią treko dviratininkę Simoną Krupeckaitę.

Šiuose vaizdo klipuose įvardijami skaičiai – sportininkų atlikti judesiai, įveiktas atstumas ar treniruotėse praleistas laikas, kurio jiems prireikė, kad pirmą kartą patektų į Lietuvos olimpinę komandą.

Naujajį „LTeam“ įvaizdį artėjant Tokijo žaidynėms LOF ir LTOK sukūrė pasitelkę kūrybos agentūrą „New!“ ir prodiuserių agentūrą „Creator“.

„SVAJONIŲ KOMANDOS“

Jau trečius metus Klaipėdos regione įgyvendinamas projektas „Svajonių komandos“. Šiuo metu vyksta jaunųjų lyderių mokymai, kuriuose dalyvauja aštuonių iš keturiolikos atrinktų Klaipėdos mokyklų mokinių komandos. Projekto

tikslas – skatinti Klaipėdos regiono mokyklų bendruomenių bendradarbiavimą, ugdyti XXI a. kompetencijas ir olimpinės vertybes, taikant sportą kaip priemonę.

Projektą įgyvendina Britų taryba ir Lietuvos tautinis olimpinis komitetas.

COROLLA
UNIVERSALAS

COROLLA
HEČBEKAS

COROLLA
SEDANAS

TOYOTA TURI
COROLLA
MODELĮ KIEKVIENAM

GARANTIJĄ
HIBRIDINIAM
AKUMULIATORIUI

10
METŲ

5 TOYOTA
GARANTIJĄ
METAJ / 150 000 km

HYBRID

Eglės sanatorija

OFICIALUS SVEIKATINIMO PARTNERIS

LIETUVOS
OLIMPINĖ
KOMANDA

LTeam

IŠSIPURVINK

GYDOMAJAME PURVE

sanatorija.lt